Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 227. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 30-го ЛИСТОПАДА 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 30, 1983 No. 227. VOL. XC.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДЗНАЧЕНО ВРОЧИСТО 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ В ЗСА

Філядельфія. — Довго підготовлювані урочистості 25-річчя Української Католицької Митрополії в ЗСА відбулися тут багатолюдно і торжественно в суботу і неділю, 12-го і 13-го листопада ц.р.

В суботу, 12-го листопада, в пополудневих годинах святкування розпочалися Ювілейним концертом в залі школи Норт Іст, на якому було присутніх біля 700 осіб. В концерті взяв участь апостольський делегат Піо Лягі, який прибув в супроводі Митрополита Стефана.

Концерт відкрив Владика Стефан, а головну промову виголосив апостольський делегат. У мистецькій частині концерту взяли участь: сопрано Марта Кокольська-Мусойчук, піяніст Роман Рудницький, інструментальне тріо, чоловічий хор „Прометей" під керівництвом Михайла Длябоги, об'єднаний хор Філядельфії під дирекцією Осипа Лупаня і ансамбль бандуристів „Гомін степів" під мистецьким керівництвом Юліяна Китастого.

В неділю вранці, 13-го листопада, сотні людей мали нагоду оглянути новий будинок митрополичого центру, а в полудневих годинах відбулося посвячення того будинку, а відтак у соборі Непорочного Зачаття ПДМ — Архирейська Божественна Літургія, яку служили Митрополит Стефан, канадський Митрополит Максим і Митрополит Рутенсько-Візантійської Церкви Владика Стефан Коціско. В Богослужбі брав участь ряд владик та священиків. Були також присутні єпископи латинського обряду і мелхітський архиєпископ.

Президіював в часі Богослуження Архиєпископ-коадьютор Мирослав, а побіч нього сидів Блаженніший Митрополит Мстислав. Проповідь українською мовою виголосив єпископ Іннокентій з Чикаґо, а англійською єпископ Василь зі Стемфорду. Церква була виповнена вщерть вірними, а організації молодечі та комбатантські прибули зі своїми прапорами.

В пополудневих годинах того дня біля 750 представників організацій, громадянства та численне духовенство взяли участь у Ювілейному бенкеті, що відбувся в готелі „Сентер". Бенкет розпочався молитвою-словом Митрополита Максима з Канади, а вів ним о. шамбелян Константин Беднар. Почесних гостей, що сиділи за двома головними столами, представляв о. шамбелян Йосиф Федорик.

Перше привітальне слово виголосив Блаженніший Митрополит УПЦ Мстислав, відтак привітання Блаженнішого Патріярха Йосифа відчитав архиєпископ-коадьютор Мирослав. Між привітами, що численно наспіли, були також привіти від губернатора Пенсильванії Ричарда Торнберга і від президента Роналда Реґена з дороги на Далекому Сході.

Українською мовою промовляв о. митрат Мирослав Харина, а англійською о. шамбелян Лев Мощар. Головну доповідь виголосив д-р Григор Лужницький, а привітальне слово від усіх українських організацій — голова СКВУ мгр Іван Базарко. На закінчення від комітету святкувань промовляв єпископ-помічник Роберт, а заключне слово українською і англійською мовами виголосив Владика Стефан. Молитвою Митрополита Стефана Коціска і співом „Боже Великий, Єдиний" завершено ці два дні торжественних святкувань, які також започаткували 100-річчя Української Католицької Церкви в ЗСА.

ВИСТАВКА О. ДЯДИНЮК

Ню Йорк. — В неділю, 4-го грудня ц.р., відкриється виставка картин мисткині Ольги Дядинюк о год. 1-ій по полудні в галерії ОМУ, при 136 Друга авеню, яка триватиме до 15-го грудня ц.р. Виставку спонзорує Об'єднання Мистців Українців Америки.

ЗРОСТАЄ ЧИСЛО СЛУХАЧІВ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашінґтон. — Адміністрація Американської інформаційної агенції „Голос Америки" повідомила в неділю, 27-го листопада, що слухання радіопередач „Голос Америки" значно збільшилося за останній час у країнах Східньої Европи.

Повідомлення „Голосу Америки" говорить, що найбільша авдиторія слухачів передач цього радіомовлення є в Польщі, кількість якої доходить до 11,5 мільйона, не зважаючи на совєтське заглушування.

В самому Совєтському Союзі радіопередачі „Голосу Америки" режим сильно заглушує, але все одно понад 14,7 відсотка дорослого населення слухають його, і за останні два роки це число значно зросло.

В Польщі понад 43 відсотки дорослих слухають передачі „Голосу Америки", кількість годин передач якого збільшилася після введення військового стану з двох і півгодини до сімох годин на добу.

В Чехо-Словаччині відсоток слухаючих збільшився з 26 відсотків дорослих до 35, приблизно на 1 мільйон слухачів, хоч передачі ведуться тільки дві години на добу чеською і словацькою мовами.

В Мадярщині, яка має дві і півгодини передач „Голосу Америки", одна четверта її дорослого населення слухає їх, збільшивши кількість слухачів на 5 відсотків за останні два роки.

В Болгарії, яка має також дві і півгодини передач, відсоток слухачів збільшився з 20 до 22.

В Румунії передачі „Голосу Америки" тривають 105 хвилин на добу, а відсоток слухаючих їх серед всього дорослого населення країни становить 24 відсотки, тобто зріс на 10 відсотків або на 1,660,000 осіб.

Студійний осередок при Менор коледжі отримав дотації

На фото (зліва): Христина Їжак, куратор СОУК; Анна Гаврисяк, Галина Корчун і Софія Фіні.

Дженкінтавн, Па. — Недавно Студійний Осередок Української Культури при Менор джуніор коледжі отримав ряд експонатів в пам'ять бл. п. Марії Буртик-Кочек та Онуфрія Кочека. Ручно вишивані сорочки, плетені крайки, вовняна хустина та жупан з Покуття вже є на виставці в музейній збірці СОУК. Дарунок вручили дочки покійних: Анна Гаврисяк з Раннимід, Н. Дж., Софія Фіні та Галина Корчун з Філядельфії.

Сорочки вишивала св. п. М. Кочек для себе, своїх дочок Анни і Софії та для свого мужа на їхню родинну зустріч в Америці. О. Кочек прибув до ЗСА в 1913 році з надією скоро повернутися в Україну і там розвести рибацький хутір. Перша світова війна перешкодила його плянам. Щойно після 12 років, в 1925 році, родина мала змогу знову побачитися. Третя дочка Галина народилася в Америці.

Христина Їжак, кураторка музейної збірки СОУК, прийняла дарунки в імені осередку та Менор коледжу.

СОУК при Менор коледжі охоплює чотири ділянки: академічні студії, музейну збірку українського народного мистецтва, бібліотеку та архіви. Х. Їжак та мгр Роман Дубенко, координатор СОУК, допомагають особам та групам у їх дослідах, щоб визначити автентичність в експонатах українського народного мистецтва. Вони також провадять майстерні, переводять екскурсії СОУК та дають лекції про українське народне мистецтво і культуру різним зацікавленим групам.

Особам, які зацікавлені позичити або подарувати експонати на виставку в музейній збірці СОУК, слід порозумітися з Х. Їжак, телефонуючи на число: (215) 885-2360, екст. 15; або особисто зустрінутися з нею в домовлений час в Менор коледжі.

ПРОГРАМА В МЕЙПЛВУДІ

Мейплвуд, Н. Дж. — Відділи Української Православної Ліги тут при парафії Св. Вознесення, в неділю, 4-го грудня ц.р. влаштовують програму вшанування пам'яті жертв штучного голоду в Україні в 1932-33 роках.

Відзначення почнеться о год. 10-ій вранці Службою Божою. Панахида відбудеться о год. 11:15. Жалобні сходини відбудуться після Панахиди в церковній залі. Під час програми буде показано документальний фільм про український голокост, який зробила мережа Сі-Бі-Сі в Канаді. Цей фільм був показаний в цілій Канаді минулого квітня.

ПРЕДСТАВНИКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКОГО БРАТСТВА ВІДВІДАЛИ УНСОЮЗ

На світлині (зліва сидять): Ярослав Папроцький, голова Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков в ЗСА; головний касир УНСоюзу Уляна Дячук; Олекса Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства; Володимир Домашовець, заступник голови Об'єднання в ЗСА; (стоять зліва): головний організатор УНСоюзу Степан Гавриш; д-р Богуслав Штурма, член Управи; мгр Дмитро Марійчук, секретар Управи; Овдій Хрипчук, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Молоді; Павло Пасічник, член Управи; інж. Михайло Якубович, касир Управи; Володимир Савчук і головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан.

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В п'ятницю, 25-го листопада ц.р., відвідали на запрошення Головної Екзекутиви УНСоюзу її приміщення, як також редакції „Свободи" та „Українського Тижневика", представники Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства на чолі з його головою пастором Олексою Гарбузюком.

З ним приїхали члени Управи Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков в ЗСА, що в днях 25, 26 і 27-го листопада відбули свої наради у Філядельфії. Крім членів Управи був також присутній Овдій Хрипчук, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання Молоді, що плянує відбути свій 5-річний Світовий Конгрес у днях 22-29-го липня 1984 року на Українській Біблійній Оселі біля Торонто, Канада.

Цей Світовий Конгрес, як також 39-та Конвенція Євангельсько - Баптистського Об'єднання в ЗСА, яка плянована на День Подяки 1984 року, і пасторський З'їзд в часі 5-го Конгресу молоді є найближчими завданнями, про які саме буде говорити Управа УЄБЦ в ЗСА. Темою нарад Управи буде також програма її діяльности, в осередку якої стоїть поміч Україні та видання Біблії для українського народу.

У дружній розмові з членами Екзекутиви УНСоюзу представники Братства обмінялися думками на різні інші актуальні проблеми, зокрема зв'язані із близьким IУ Конгресом СКВУ, в якому делегація Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства візьме активну участь.

МОСКВА ДАЛІ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ПЕРЕГОВОРІВ

Вашінґтон. — Для Совєтського Союзу „неможливо" серйозно продовжувати переговори про контролю над озброєнням, поки ЗСА не заберуть з Европи розміщених останнім часом нових ядерних ракет середнього засягу, — заявив совєтський представник до ОН Ричард Овінніков.

Вправді, день пізніше Юрій Андропов мав заявити в листах до західньонімецького і данського урядів, що рішення перервати переговори не є „невідкличними".

Овінніков виступав в інтерв'ю телевізійної сітки Сі-Бі-Ес в той час, як ЗСА розпочали розміщення своїх нових ракет типу Першінґ-2 і крилатих ракет у Західній Европі у відповідь на розміщення вже давно совєтських ракет такого типу в Східній Европі. Американський крок викликав різку реакцію Москви у формі виходу совєтської делеґації з женевських переговорів між ЗСА та СССР про зменшення в Европі кількости ракет среднього засягу.

Уряд ЗСА заявив, що він далі продовжуватиме надіятися на поернення совєтської делеґації на переговори про ліквідацію в Европі ракет середнього засягу взагалі як частину загальної угоди про контролю над озброєнням.

Коли Овіннікова спитали, чи Совєтський Союз відповість розміщенням своїх крилатих ракет на підводних човнах коло берегів ЗСА, він відповів: „Я думаю, що ми приймемо такі заходи, які ЗСА відчують безпосередньо тому, що наші кроки будуть відповіддю на їх дії".

Виступаючи у тій самій програмі, заступник секретаря оборони ЗСА Ричард Перл сказав, що, не зважаючи на заяву Овіннікова, він переконаний, що „вони повернуться за стіл переговорів".

Перл заявив, що без розміщення ракет ЗСА „ніяка молитва не помогла б осягнути угоду (про контролю над озброєнням)... тоді, як ми вели переговори, Москва розміщувала свої ракети у Східній Европі".

Збіґнев Бжезінскі, дорадник колишнього президента Джиммі Картера у справах крайової безпеки, сказав, що, даючи наказ розміщення ракер, президент Р. Реґен діяв „правильно і послідовно, згідно з поглядами попередньої Адміністрації". Бжезінскі сказав, що совєтська стратеґія полягає в розколі союзу НАТО і що совєтський лідер Юрій Андропов „створює кризу, метою якої є відірвання Західньої Европи від ЗСА".

ІЗРАЇЛЬ ОТРИМАЄ ДОПОМОГУ ВІД ЗСА

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен схвалив кроки збільшення американської військової співпраці з Ізраїлем, включаючи повне постачання американської зброї та боєприпасів.

Офіційні представники заявили в понеділок, 28-го листопада, що президент Р. Реґен погодився допомогти Ізраїлеві фінансово, відмовляючись від платні Ізраїля за попередню військову допомогу щонайменше на наступний фіскальний рік. Буде також зменшена загальна кількість того боргу.

Ці рішення Президент прийняв ще перед переговорами, які розпочалися в понеділок з прем'єр-міністром Їцаком Шаміром, міністром закордонних справ Моше Аренсом та іншими високими представниками Ізраїля. Ізраїльці зустрінуться також з іншими високими американськими офіційними представниками.

Постачання деяких видів зброї та боєприпасів до Ізраїля було припинене в липні 1982 року, місяць після нападу Ізраїля на Ливан.

Після першої зустрічі ізраїльські офіційні представники заявили, що на переговорах підкреслювалося необхідність укріплення ливанського уряду. Було вирішено негайно створити робочу групу, яка вивчила б питання, що можуть зробити ЗСА та Ізраїль разом або і кожна країна окремо, щоб допомогти президентові Ливану Амінові Ґемаєлеві, який приїде на переговори до Вашінґтону вже в четвер.

Ізраїльці заявили, що три основні питання були в центрі уваги першого дня переговорів. Ливан був найважливішим. Два інші питання — це надмірно велика військова совєтська допомога Сирії та американсько-ізраїльська співпраця.

Відносно американської військової допомоги Ізраїлеві, то в новому фіскальному 1984 році, який почався 1-го жовтня, то Ізраїль отримає 1,7 більйона долярів. Лише половину цієї допомоги Ізраїль повинен заплатити, а решту 850 мільйонів долярів та 900 мільйонів долярів економічної допомоги ЗСА дають Ізраїлеві як дар.

В АМЕРИЦІ

ДАЛІ СТОЯТЬ БАРИКАДИ біля Білого Дому у формі тягарових авт виповнених піском, які були заряджені федеральними властями після терористичних погроз невідомими групами. Ці запобіжні заходи було зроблено після відлету президента Роналда Реґена і його родини до Каліфорнії під час свята Дня Подяки. Ці кроки зроблено у побоюванні, що невідомі терористи можуть повторити такий самий злочин, що був виконаний проти членів американської морської піхоти в Бейруті.

У СВЯТО ДНЯ ПОДЯКИ два бандити, напавши на фірму в Мемфісі, Тенн, зрабували 5,2 мільйона дол. готівкою, 750,000 дол. у вартісних паперах і чеках і 500,000 дол. в бондах. Аґенти ФБІ заявили, що згадані бандити із замаскованими обличчями і в одностроях відомої бондової фірми Веллс Карго змусили урядничку згаданої форми відчинити двері і без жадної перешкоди забрали готівку, чеки і вартісні папери.

СОТНІ НАРОДУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ в публічному зібранні в Іпсвич, Масс., минулої неділі для протесту проти полювання на оленів в околиці цього містечка. Вони загрозили, що якщо полювання не відкличуть відповідні власті, вони будуть охороняти оленів „власними тілами". У наслідок протесту директори заповідника „Крейн Меморіял" завісили полювання на неозначений час. Управа 1,400-акрового заповідника є занепокоєна швидким множенням серн і оленів, які нищать рослинність довкілля та розносять звірячі хвороби. Противники полювання твердять, що масове полювання непотрібне і нелюдське.

ПОСАДНИК МІСТА Сан Антоніо Генрі Сіснерос, який є еспаномовного походження, промовляючи на конвенції Крайової Ліґи міст в Ню Орлінс, Ла., заявив, що немає автоматичного союзу між брунатною і чорною меншостями" в Америці. Він твердив, що мексиканські американці не є готові влучитися в „політичну каолію разом з американськими неграми" для вибору Джессі Джексона „першим чорним президентом Америки". На думку цього мейора американці мексиканського і пуерторіканського походження можуть видвигнути свого власного кандидата на президента ЗСА.

КОРАБЕЛЬ „КОЛЮМБІЯ" ВИВІВ В ОРБІТУ ЛЯБОРАТОРІЮ

Ульф Мербольд (зліва), а за ним Байрон Ліхенберґ і Овен Ґарріот у лябораторії.

Кейп Канаверал, Фльорида. — Космічний корабель „Колюмбія" вивів тут у понеділок, 28-го листопада, в орбіту землі лябораторію европейського виробництва, щоб провести дев'ятиденні дослідження залогою, яка складається з шістьох осіб, включаючи західньонімецького фізика.

„Колюмбія" була запущена згідно з пляном без найменших відхилень від програми. Через годину після запуску космічний корабель вийшов на орбіту на висоті 155 миль, і астронавти розпочали свою працю в лябораторії, яка важить 17 тонн і має довжину 23 фути.

Лябораторія була збудована в Західній Німеччині для Европейської космічної агенції та коштує 1 більйон долярів. Вона обладнана понад 70 різними інструментами та приладами для різних астрономічних, атмосферичних, фізичних, обчислювальних та багатьох інших дослідів і обчислень.

В початкових повідомленнях з корабля і наземних станцій сказано, що виведення в орбіту пройшло досконало, всі прилади працюють нормально, космонавти почувають себе добре, зв'язок з землею добрий. Космонавти перейшли у відділ лябораторії і приступили до нормальної праці.

На цей раз на кораблі знаходяться шість космонавтів: майор Брустер Шов, капітан Джан Янґ, д-р Роберт Паркер, д-р Ульф Мербольд (німецький науковець), д-р Овен Ґарріот і д-р Байрон Ліхенберґ.

Д. Нагірний здобув першенство в крайовому тенісовому турнірі юнаків

Данилко Нагірний

Деллас, Тексас. — 16-річний Данилко Нагірний з Мейплвуду, Н.Дж., добився найбільшої перемоги у своєму житті, здобувши перше місце в крайових тенісових чемпіоматах в групі юнаків 18 років і нижче, які закінчились тут в неділю, 27-го листопада ц.р.

У фіналі турніру, в якому змагалось 128 юнаків з різних частин ЗСА, Данилко переміг Роббі Вайса з Нортбруку, Ілл., вислідом 6-2, 6-3, 1-6, 7-6 (7-4). Раніше, у чвертьфіналах, Данилко переміг першоранґового в цьому турнірі Ричарда Ренеберга з Гюстону, 6-3, 4-6, 6-2, а в півфіналі шостого розставленого юнака Джефа Герша з Роквіллу, Мд. 7-6 (7-2), 6-2. Д. Нагірний в цьому турнірі був ранґований на сьомому місці.

У подвійних грах, які слідували майже негайно після індивідуального турніру, Д. Нагірний і його партнер Джові Блейк з Невади програли у двох сетах.

Данилко є студентом третього року у славній тенісовій академії-школі Беллетері на Фльориді, де він отримав повну стипендію. Два перші роки він був учнем середньої школи Колюмбія в Мейплвуді і весною цього року здобув стейтовий чемпіонат середньошкільників.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ СИРІЇ Гафаз аль-Ассад появився в неділю ввечорі в сирійському телебаченні вперше після 14-го листопада, коли офіційно було повідомлено, що він перебуває в лікарні на операції сліпої кишки. Ассад появився усміхнений, проводячи засідання керівників правлячої баасистської соціялістичної партії Сирії. Телебачення пояснило, що засідання відбулося спеціяльно з нагоди видужання Ассада.

ДВА АФГАНСЬКІ повстанці, яких судили за вбивство минулого року високого афганського урядовця, були розстріляні в Кабулю, столиці Афганістану. Державне радіо Кабулю, повідомляючи про цей розстріл, у неділю, 27-го листопада, не подало дати розстрілу, назвавши лише страчених Зіявда Діна і Абдуля Ґафура. Радіо також повідомило, що страчені вбили в листопаді 1982 року заступника міністра транспорту Афганістану Мохаммеда Далілі та при намаганні втекти, випадково вбили студента кабульського універстету.

ІЗ КРАЇН СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ західні кореспонденти повідомляють про зростання неофіційного руху за мир. Так, наприклад, в Ляйпціґу, Східня Німеччина, після проповіді в протестантській церкві, присвяченій боротьбі за мир, понад 70 віруючих підійшли до священика, і один юнак вголос заявив: „Отче, ми муруємо стіни між собою. Стіни недовір'я. Стіни з колючого дроту і бетону. Отче, ми не живемо згуртовані з нашими польськими братами". Цей рух за мир часто зосереджується під опікою Церкви і він закликає як західні країни, так і країни східнього бльоку схаменутися у своєму скочуванні в безодню термоядерного знищення. Такий поворот боротьби за мир сильно тривожить східньоевропейські режими, а особливо їх опікуна Совєтський Союз, — твердять згадані кореспонденти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Американські ракети в Европі

Не зважаючи на пацифістичну дурійку, яку організувала й фінансувала почерез місцеві комуністичні ячейки Москва, проти встановлення в Західній Европі 572-ох ракет типу „Першінґ" парляменти всіх країн, у яких мають опинитися ті ракети, погодилися на це. Найбільшим ударом для Москви було голосування у минулому тижні в парляменті Західньої Німеччини, найближчого сусіда комуністичного східньонімецького сателіта і найбільш загроженої Советами країни. Більшість парляментаристів становили 58 голосів „за" отримання американських ракет. Перша частина ракет наспіла вже до Англії. Всі 572 ракети мають бути розміщені на території Британії, Західньої Німеччини, Франції, Італії, Голляндії і Бельгії. Кремлівські володарі намагалися всіма можливими способами перешкодити цьому. Фахівці впевняють, що ракети типу „Першінґ" насправді найбільш для СССР небезпечні, бо вони, якщо будуть вистрілені з будь-котрої із названих країн, можуть поцілити кожне намічене місце в европейській частині СССР.

У реакції на здійснення заповідженого перекинення до Західньої Европи американських ракет — советський представник на Женевській конференції роззброєння, чи пак редукції існуючого збройного арсеналу, Юлій Квіцінський зірвав дальші переговори і виїхав до Москви. Президент Реґен зайняв філософське становище супроти цієї нової демонстрації СССР. Він заявив, що йому „прикро", але вихід СССР з конференції не був для нього несподіванкою, та висловив переконання, що, хоч Квіцінський не визначив нової дати для продовжування розмов, це тільки перерва у конференції, а не її остаточне зірвання. Президент сподівається, що СССР повернеться для продовжування нарад, бо „вони знають, що від наших двох суперпотуг залежить збереження миру". В Америці загально поширена думка, що СССР не хоче війни, бо здає собі справу з смертельної небезпеки для існування советської імперії не тільки від американської (британської і французької) атомової зброї і не тільки тому, що треба би таку війну вести на два фронти (проти країн НАТО і проти Китаю й Японії), але також тому, що в час війни треба дати зброю в руки мільйонів чоловіків, які ненавидять советський режим і ненавидять комуністичний устрій.

Процес перевозу 572-ох американських ракет до названих вгорі країн вже розпочався. Американський нарід і ввесь світ дістали ще один доказ, що теперішній американський Президент не є людиною, яка може піддатися советському шантажеві, і що він з залізною послідовністю здійснює заплановану програму дозброєння Америки, щоб вона не була великодержавою другого ступня, слабшою від Советського Союзу. Зістрілення південнокорейського літака з убивством 269-ох невинних осіб — чоловіків, жінок і дітей, вдарило бумеранґом по Москві, а заява Громика, що „ми будемо таке робити і в майбутньому" — зробила препогану прислугу кремлівській верхівці. Так склалося, що висвітлений в Америці фільм про страхіття атомової атаки „Один день пізніше" — замість лити воду на млин пацифістам, скріпив позицію Реґена, бо загал признав рацію державному секретареві Джорджові Шулцові, що треба показати цей фільм мільйонам громадян Советського Союзу, перед якими їх уряд скриває дійсність.

За останніми голосами американської преси — популярність Роналда Реґена зростає, а не маліє. Речники торговельних палат у всіх великих містах Америки передбачають, що цьогорічний різдвяний сезон буде жнивами для американського промислу і торгівлі. Зріст поваги Реґена у всьому світі, задокументований солідарністю країн НАТО у справі ракет, обурення в цілому у світі терористичними актами проти миролюбного американського, французького й італійського війська в Ливані, зрівноважений спокій, що його зберігає уряд Реґена у всьому міжнародному закопоті, — все це спонукує дивитися оптимістично на дальший розвиток подій. Їхній хід і вислід залежить від людей, а виявилося за три останні роки, що у Білому Домі засів лідер, який доріс до розв'язування найважчих проблем.

ТИСЯЧІ УЛЬТРАПРАВИХ вийшли в неділю, 27-го листопада, на вулиці еспанської столиці Мадриду, щоб залемонструвати свою силу проти соціялістичного уряду країни та вшанувати пам'ять колишнього диктатора Еспанії генерала Франсіска Франка.

Іван Кедрин

ПРО МИХАЙЛІВ —ПІСЛЯ ДНЯ СВ.МИХАЙЛА

В понеділок, 21-го листопада, було свято „Святого Михаїла Архистратига". Це добра нагода пригадати, що в історії України, почавши від Патрона золотоверхого Києва, були славетні Михайли і що тепер, в Америці і Канаді є Михайли, що їх треба шанувати. Ясно всіх існуючих і навіть дуже заслужених Михайлів годі тямити, годі їх знати. Коли про когось з них не буде згадки, то вони напевно зрозуміють і вибачать.

На найпершому місці треба назвати *Михайла Грушевського*, титана української науки, професора історії у львівському університеті за австрійських часів, голову Наукового Т-ва Шевченка впродовж 16-ти років, і редактора „Літературно-Наукового Вістника", і це була золота доба не тільки НТШ, але й всієї української науки. Був він головою Української Центральної Ради і першим президентом Української Народньої Республіки.

У своїй політичній діяльності за часів визвольної війни-революції й опісля на еміграції — не був він без гріха. Але коли 29-го квітня 1918 року увійшов на залю УЦРади німецький поручник з кількома вояками і проголосив розігнання того українського революційного парляменту, одинокий Грушевський не спанікувався, не рушився з свого президіяльного місця і заклав формальний протест.

Михайло Драгоманов був гігантом в ділянці формування української новітньої політичної думки. Під його впливом, під впливом його листів і його журналу „Громада", яку видавав у Женеві, створились у Галичині перша українська політична Радикальна партія, як і Націонал-демократична; після вибуху революції в Росії в 1905 році Українська Радикально-демократична партія — пізніше Соціялістична Федералістична і також Соціялістично-революційна. Поруч Вячеслава Липинського — найглибший мислитель.

Михайло Єреміїв — як секретар Центральної Ради відчитав на площі св. Софії у Києві 4-ий Універсал 22-го січня 1918 року.

Михайло Галущинський був першим командантом Українських Січових Стрільців у 1914 році. За фахом педагог, директор гімназії в Рогатині, був він головою Головної Управи „Просвіти" у Львові, сенатором потім послом від УНДО у варшавському соймі. М. Галущинський — людина великої особистої і політичної культури, помер на мозковий удар у Львові всього на 53-му році життя, схвилювавшись особливо зламанням слова польського прем'єра полковника Славека, який обіцяв йому змінити польську політику супроти українців.

Михайло Коцюбинський — один із клясиків української літератури, автор незрівняної повісті „Тіні забутих предків"; побутовий матеріял до тієї повісті зібрав особисто, коли їздив на Гуцульщину із своїм приятелем Володимиром Гнатюком, автором твору „Причинки до пізнання Гуцульщини", і Володимиром Шухевичем, автором п'ятитомового твору „Гуцульщина".

Михайло Возняк зрікся вчителювання в Українській академічній гімназії у Львові, щоб присвятитися виключно науці. Він — один з найвидатніших істориків літератури. Залишився під большевицькою владою у Львові і став у 1939 році професором університету; помер на 73-му році життя.

Михайло Рудницький, літературний референт у редакції львівського „Діла", також залишився під большевиками у Львові і мусів „каятися" на сцені театру (разом з Іваном Крип'якевичем) за свої твори „Між ідеєю і формою", де поручав естетичний, а не політично-матеріялістичний критерій в оцінці літературного твору, і за книжку „Від Мирного до Хвильового; професор спершу романістики, опісля української літератури в університеті ім. Івана Франка; помер у Львові на 86-му році життя.

Михайло Сосновський — журналіст і публіцист, був прийнятий до редакції „Свободи" на моє місце, коли я відійшов на пенсію. Автор книжки „Україна на міжнародній арені", та знаменитого твору „Дмитро Донцов — політичний портрет"; помер передчасно і нагло в 1975 році. Після його смерти його дружина видала збір його публіцистичних статтей — книгу „Між оптимізмом і песимізмом". Михайло Сосновський — людина надзвичайно мила і розумна. Він домовився зі мною писати спільно історію української політичної думки. Він узяв княжий та козацький періоди, а я — XIX і XX сторіччя. Він почав уже навіть писати, але несподівана смерть знівечила цей плян.

Названих вгорі вісім осіб належали до ділянок політики, науки і літератури. З ділянки образотворчого мистецтва треба згадати на першому місці покійного вже *Михайла Осінчука*, знаменитого візантиніста, який малював тільки темперою — мабуть найважчим технічним засобом маляра, і створив просто школу новітніх малярів-візантиністів.

Михайло Мороз, який є автором буквально тисяч олійних образів, чи не найвидатніший кольорист, що еволюціонував у сторону експресіонізму, — кожна його персональна виставка є культурною подією.

Михайло Черешньовський — це не тільки один з найвидатніших сучасних наших скульпторів, але й просто фанатичний організатор нашого мистецького

(Закінчення на стор. 5)

Людмила Волянська

ТІНЬ АНТОНА ОЛІЙНИКА НАЛЯКАЛА ЗНОВУ „РАД-СОЦ-КОНЦ-ТАБОРІВ СОЮЗ"

II.

„Український Вісник", випуск VI, коротко переповівши скупі біографічні дані Антона Олійника, галицького юнака з Юнацтва Організації Українських Націоналістів, який завдяки своїй освіті й красномовству вже визначився в культурно-освітній референтурі ОУН, пише: „Олійника арештовують, „суд", двадцятип'ятирічний термін (спочатку правдоподібно був засуд на розстріл), етапи і жах сталінських таборів. Далека Північ, Інта. Там він і поневіряється до 1955 року. Що йому довелося побачити і пережити — не вдасться оповісти в кількох словах... У 1955 році йому вдалося втекти з 5-ої режимної зони на Інті. На цей раз успішно... Перед ним сотні кілометрів дикої тайги, де можна зустріти лиш диких звірів та... табори. Ці останні страшніші. Колись, коли люди одержать доступ до архівів КҐБ, вони познайомляться із щоденником А. Олійника, в якому занотований кожний крок цього шляху — сотні кілометрів пішки через тайгу, сотні кілометрів човном по Печорі, мандри під чужим прізвищем залізницею від Котласу до Сарн. Покищо про цю одиссею знаємо від самого Антона тільки ми..."

Антона Олійника впіймано було на Рівенщині, суджено знову, „а тоді — новий суд, других 25 років і Володимирська в'язниця... Три роки в'язниці Антон використав дуже плідно... Поглибилися його знання;... тепер він став небезпечним не тільки як потенціяльний втікач, бунтар, але й людина, яка завдяки своїм знанням могла б колись більше прислужитися своєму народові. Його не можна було зламати, можна було знищити. Але це вже не були роки сталінського терору, а хрущовської соцзаконности... Після тюрми Антона переводять у травні 1958 року в Мордовські концтабори. Як і на Півночі, Антон живе однією думкою — вирватися на волю! Яка сильна жадоба волі мусить бути у людини, щоб, знаючи про те, що мало хто з втікачів-в'язнів лишається живим, маючи власний гіркий досвід, робити нову спробу... Але Антон вперто і ретельно готується, обдумує кожен крок, передбачає всі несподіванки... Табір, в якому тримали Антона, був укріплений так, що практично навіть вибратися за зону можливости не було. Але не для Антона Олійника! Влітку 1965 року Мордовські табори облетіла вістка, — пише далі „Український Вісник", — Антон втік вдруге. З ним ще один в'язень. До нас, українців, підходили представники інших націй, поздоровляли, раділи разом з нами. Казали: 'на таке здатні тільки українці!' Радість збільшилася, коли з України надійшла зашифрована звістка, що втікачі вже там!"...

Антон Олійник виконав „мішен імпосібел" і закпив з цілого КҐБ і всіх каґебістів, тож і лють проти нього була не до опису: 'Спіймаємо — і розстріляємо'...

Чотири місяці пробув Антон Олійник на волі, але врешті-решт його схопили на Рідній Україні. „Рідкісний випадок, що хтось щасливо втік з лабет КҐБ і добрався на батьківщину один раз, а Олійник зробив це двічі!" — Далі стислими словами оповідається про третій суд і зфабриковані фальшиві „докази", про „масові вбивства" під час підпільної діяльности, за що засуджено Антона Олійника до смертної кари і страчено в Рівному в червні 1966 року... Це була чорна помста каґебістів-підлотників, бо боялися й тремтіли вони від думки, що він стане прапором, леґендою, надхненником для майбутніх поколінь, бо це про таких осіб — про героїв і напівбогів складає народ потім свої думи-пісні. Такими були всі Байди-Вишневецькі, Сагайдачні, Перебийноси, всі Нечаї, Морозенки, Залізняки й Тараси...

Тут підходимо ми до постаті молодого Валерія Марченка.

Якраз тоді, коли Антона Олійника вперше зловлено большевицьким окупантом України й засуджено на канібальський строк — 25 років позбавлення волі, — тоді у 1947 році народився в Києві Валерій Марченко. Коли Антон Олійник втік перший раз, Валерієві було всього вісім років. Але під час другої втечі Олійникової, коли Антон у Києві „зійшов на східці Софіївського Собору, кидаючи в обличчя киянам слова страшної правди про те, як Москва визискує Україну... і про давні кривди, і про громадський обов'язок кожного", — тоді Валерій був студентом. Про це пише сам Валерій Марченко в спогаді „Антон Олійник", надрукованому в „Сучасності" за січень-лютий 1982 року, а написаному якраз в 15-річчя геройської і мученичої смерти найбільшого героя ҐУЛаґу, в році 1981-му, ще перед його, Марченка, виходом на короткотривалу волю (він був звільнений 12-го 1981 року, а знову посаджений за ґрати, як сказано, — в половині жовтня 1983 року). Відбулася ця зустріч в Києві, 'зустріч' з Антоном Олійником, що примусила Валерія Марченка, ради Олійника, зустріти знову арешт.

(Продовження буде)

Петро Саварин

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НЕ БУДЕ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ"

(Доповідь виголошена на бенкеті з нагоди 110-ліття НТШ в Ню Йорку 5-го листопада 1983 року)

II.

Д-р Досон, описуючи зміну Шкільного акту, згадує про зв'язки членів Комітету багатокультурности з урядовими колами так: „голова Комітету знав добре особисто попереднього прем'єра і знав його як голова КУК; один посол (це був Василь Томин) був його добрим приятелем, і був його приятелем теж провінційний секретар (це був Амброзій Головач)". „Останні два (тобто Томин і Головач), пригадував собі колишній прем'єр Стром, — часто з ним говорили на тему української мови в школах Альберти". Проте чи не найбільше заважив д-р Шмідт, знайомий Лаврентія Дікура, як найближчий дорадник прем'єра, а з яким ми комунікувалися через Дікура. Під час інтерв'ю Стром ствердив, що „він ніколи не мав сумніву, що вони (Комітет багатокультурности в КУПіП) є репрезентантами українців". „Це була поважна організація, що презентувала резюме (бріф). Вони репрезентували професіоналістів, людей з різних суспільних верств". А про свого дорадника д-ра Шмідта Стром сказав: „Я мав до нього великий респект, і він надзвичайно добре визнається в справах багатокультурности".

В серпні 1971 року Партія соціяльного кредиту вибори програла, а на її місце до влади прийшла Партія проґресивних консерватистів на чолі з прем'єром Пітером Логідом; вибори на деяких членів Комітету багатокультурности подіяли, як грім з ясного неба, а проф. Лупул боявся, що з консервативним урядом треба буде все починати наново і буде багато тяжче. Але я, голова Комітету і член Консервативної партії, дуже радів: серед консерватистів я мав кращих приятелів і зв'язки. Я жив дуже добре не лише з новим прем'єром Логідом, але й з його міністром праці д-р Альбертом Гоголем, з його міністром культури Горстом Шмідтом і багатьма іншими як міністрами, так і послами. Крім мене, мав із консерватистами зв'язок Лаврентій Дікур, бо міністром вищої освіти став його шкільний колеґа адвокат Джім Фостер.

Правда треба було випрацювати новий „бріф", але то була дрібниця. Наш новий „бріф" під заголовком „За розвиток і збереження української культури і спадщини в Альберті", який ми представили новому урядові, знову пішов за підписом КУК, КУПіП і обох наших Владик, і робили його в більшості ті самі люди.

Через рік ми ще й скріпили наші зв'язки з новим урядом до тієї міри, що з початку 1973 року пішли ми три (Лупул, Дікур і я) з трьома членами кабінету (міністрами: освіти Є Гайндменом, праці — д-ром Гоголем, і культури — Шмідтом) на вечерю, на якій по-приятельськи обговорили можливості запровадження двомовного англійсько-українського шкільництва. Д-р Досон, із слів Лаврентія Дікура, пише, що голова Комітету (тобто я) „мав на міністра праці великий вплив". І я його мав: тобто д-р Гоголь був моїм особистим приятелем і я був під час його виборів його фінансовим референтом, тощо. (Той же д-р Гоголь, пізніше міністер вищої освіти, разом з моїми іншими колеґами в кабінеті — Козяком, Дячуком та іншими послами, дав нам Канадський Інститут Українських Студій).

Пише д-р Досон також, що йому казав міністер вищої освіти Джім Фостер, „що його довір'я до групи було дуже велике. Він знав їх, вірив їм, розумів їхню щирість і прямо відчував, що їхнє діло заслуговує на піддержку". „Вони були леґітимними представниками значної етнічної групи в провінції — української спільноти в північній Альберті", — казав Фостер, а міністер праці д-р Гоголь добачав у нашім Комітеті не лише КУПіП, але цілу нашу спільноту, кажучи: „За ними були українські Церкви, провідні українські роди в Альберті, університет (проф. Лупул), і політики українського походження (12 послів українського роду). Міністер праці, самозрозуміло, був вповні за нами, а міністер освіти казав про нас ось що: „Вони намовляли всіх, кого лиш могли, включно з міністром культури, що є знаменито. Я з ним говорив, і він теж був за тим". Проте міністер освіти Гайдмен вимагав від нас запевнення, що батьки пошлють своїх дітей до двомовних шкіл, і то запевнення — на папері.

Лист КУК до міністра освіти, підписаний моїм шкільним колеґою адвокатом Ярославом Росляком (ми його тоді, як голову КУК, втягнули були до нашого Комітету) пішов під датою 26-го березня 1973 року. В міжчасі професора Лупула вибрали як знавця багатокультурности до канадської Ради багатокультурности на голову степових провінцій, а Дікура, хоч він є лібералом, я висунув на голову Альбертської ради багатокультурности, де він теж заприязнився з моїм колеґою, міністром культури Горстом Шмідтом. Не буду детально наводити всяких інших наших заходів, але мушу згадати, що проблему учнів — нам розв'язали жінки з православної громади, які під кінець 1973 року взялися за організацію українського кіндерґартену. Ми з Манолієм попросилися в „дорадники", а, діставши дітей, ми вже сміло могли піти до шкільних рад просити запровадити двомовне шкільництво і то вже восени 1974 року. Тут теж згадаю один цікавий епізод, який показує, як з нами співпрацювали наші колеґи в уряді. На одних сходинах нашого Комітету в справі садочків з міністрами виникла проблема фінансова: де дістати гроші на транспортацію дітей, посібники і т. д.? Знаючи, що Горст Шмідт (міністер культури) гроші має, я вже таки під час сходин написав йому записку: „Горст, нам треба 10,000 долярів. „Добре, маєш 10,000 дол.", — написав на моїй цидулці до нього Горст Шмідт. Пів години пізніше міністри вийшли до другої кімнати щось зі собою порадитись, а, повернувшись, сказали нам, що українська спільнота мусітиме зібрати на кіндерґартен яких 30,000 дол. заки уряд перебере їх фінансування на себе. Я післав до Шмідта нову записку зі словами: „Горст, дабл іт", а Горст Шмідт її змісця повернув зі словами „іт іс даблед".

Крім згоди уряду нам треба було ще згоди Шкільних рад, тож восени 1973 року нам довелося йти і до них просити, щоб приготували програму; дали кляси, учителів, деякі посібники.

(Продовження буде)

Ольга Соневицька

Їдемо на Ярмарок!

Але не їдемо до „Улашковець на Івана", де відбувалися великі ярмарки ще з XVII століття, ані до „Чорткова (на Петра)"; не їдемо драбинястим возом, ані жовтою бричкою. — Ми їдемо до Філядельфії до 43-го Відділу СУА вигідним автом з Славою Ґеруляк. Вона везе свої оригінальні неповторні керамічні праці, а я везу картини наших славних малярів. Бо хоч маю постійну ґалерію вже 20 років у Ню Йорку, на жаль, ще не навчилася малювати. А ще одна мисткиня, що живе за містом, — Слава Сурмач поїхала своїм автом з чудовими малюнками на склі. До неї присівся батько-Сурмач і, як добрий господар, їде з медом на продаж та ще взяв бандуру, щоб на ярмарку розважити нарід та заспівати стародавніх пісень.

Заїхали щасливо до Українського Культурного Центру і з дива зробили великі очі... Що за прекрасний будинок! Новий, модерний з великою площею до паркування, з великим килимом зеленої трави, прикрашений чорнобривцями! Ми з заздрости заніміли!... Бо наш Ню Йорк — столиця світу — ані руш не може здобутися на одну величаву будівлю, де поміщалися б всі товариства як тут.

• • •

Картини зі смаком розвішані. Слава Ґеруляк прибрала столи своєю керамікою. Що там не було! І ікони невеличкі, такі дуже наші, і горщики і миски і різні штудерні вироби (казала мені, що цілу ніч не спала і випалювала їх, щоб були гарні). Недаром люди купували, як то на ярмарку буває, — на пам'ятку.

Слава Сурмач чарувала публіку своїми малюнками на склі: і квіти, і звірятка, і краєвиди, і наші села, і люди в своїх питомих одягах, веселили око, що за краса. А на окремім столі В. Королик мав виставку інкрустованих виробів і кераміки.

• • •

Привітали нас дуже сердечно; симпатична голова 43-го Відділу СУА Людмила Чайківська представила присутніх мистців: Петра Капшученка, Славу Ґеруляк, Славу Сурмач. Я удостоїлася окремого привітання як сеньйорка першої постійної ґалерії українських мистців, щоденно відкритої; якраз 8-го грудня ц. р. минає цій ґалерії 20 літ. Надія Оранська цікаво вітала „свого мистця" (живе в Філядельфії) Петра Капшученка, творця монументального пам'ятника Митрополита Василя Липківського, Бавнд Брук, а наша поетка Анна Максимович привітала нас віршем, присвяченим мистцям. — Нас вітали щиро і припрошували і догоджали, а було до чого. Довгий стіл в сумежній кімнаті був прикрашений різними перекусками і солодким, виглядав, як велика грядка з квітами.

А знайомих, а приятелів із усіх усюдів. Деяких я не бачила і 30 років. Як було приємно зустрітися на мистецькім Ярмарку, влаштованім 43-ім Відділом СУА!

Ми подивляли жінок з Управи з їхньою головою Л. Чайківською, вона, як бджілка, всюди була, все зайнята і всюдисуща.

• • •

Але вже треба збиратися додому, кому час, а до Ню Йорку хочемо приїхати ще завидна. Ще робимо світлини на пам'ятку, дякуємо нашим союзянкам за милу гостину і, користаючи з вільного місця в авті Слави Сурмач, відїхали до Ню Йорку.

Анна Максимович

Мистцям

Вас сотворено, щоб ви творили,
дано вічність — талант невмирущий;
зберігають його шестикрилі
у скарбниці народних надбань.

Як мистець володіє мармуром,
різцем-долотом вражена брила
розростає в красу, у скульптуру.
Без важких застанов, без вагань,

ви зуміли життя взяти в рамку;
на ваш дотик збирається сонце,
на полотнах рум'яніють ранки
і веселкові квіти на шклі.

Тугість жмень, і формується глина,
кам'яніючи, — рух повний змісту,
незамінно ховає в щілинах
давнину і сучасности дні.

Ви життя представляєте дійсно,
не таким, як повинно би бути,
чи щасливе воно, чи зловісне.
Ми читаємо з ваших картин

пережите, дозріле уміння.
Творчість збуджує творчі пориви,
і ростуть молоді покоління,
покоління мистецьких родин...

Вдячна осінь розсипує дари...
Виноградне вино на палітрах...
Розмальовує жовтень у хмарах
вам, мистцям, золоте многоліття!

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ НАЙСТАРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ЩОДЕННИКА В ВІЛЬНОМУ СВІТІ „СВОБОДА", 50-РІЧЧЯ АНГЛОМОВНОГО „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" І 30-РІЧЧЯ ДИТЯЧОГО ЖУРНАЛУ „ВЕСЕЛКА" ПРОДОВЖУЄТЬСЯ. ЇЇ МЕТА ПРИДБАТИ В ОСТАННІХ МІСЯЦЯХ РОКУ 1,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВІДЗНАЧАЮЧИ ТІ СВІТЛІ ЮВІЛЕЇ, КЛИЧЕМО ВАС ДОПОМОЖІТЬ, ЩОБ ЦЯ МЕТА БУЛА ЗДІЙСНЕНА. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ ЗАХОДАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ Й НАШОГО НАРОДУ.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 6. ЛИСТОПАД 1983

Степан Гавриш

Акцидентове забезпечення УНС

Український Народний Союз під сучасну пору нараховує понад 81,000 членів, забезпечених грамотами різнорідних плянів забезпечення для дорослих і молоді на різні періоди часу і різні суми. Серед них виїмкове місце займає так зване акцидентове забезпечення, тобто забезпечення, яке покриває всі нещасливі випадки. Виїмковість цього роду забезпечення полягає передусім в його низькій ціні, а при тому поважній сумі забезпечення.

44,000 осіб загинули на шляхах Америки 1982 року

Згідно звідомлення департаменту гайвеїв в Вашінгтоні (Research at the National Highway Traffic Safety Administration Washington) у 1982 році було 20,000,000 нещасливих автомобільних випадків, з того числа 2,000,000 покалічені, а 44,000 осіб забиті. За цей самий час в 1981 році було забитих 49,293 особи. Зменшення нещасливих випадків завдячують обмеженню їзди на гайвеях до 55 миль, а також обмеженню продажі алькоголю для молоді в деяких стейтах до 19 і 21 років. Також згідно зі згаданою статистикою дуже поважний відсоток нещасливих випадків припадає на молодь, яка не закінчила 25 років життя.

81,000 і 6,600

Наводячи факти про 44,000 осіб, які загинули в одному році на шляхах, я не згадую про всі інші випадки, яких є тисячі кожного дня. Взявши це до уваги, можна думати, що більшість наших членів, які кожного дня сідають за кермівницю автомобіля або їдуть до праці іншими середниками і тим самим є наражені на непередбачені випадки, мають акцидентове забезпечення. Але так воно не є, а зокрема серед українців. А як доказ цього — ось, що кажуть цифри. УНСоюз, як вже було сказано, нараховує понад 81,000 всіх членів, а з того дорослих є майже 55,000 і тим самим повинно бути біля 50,000 осіб, що мають акцидентове забезпечення. Та, на жаль, з тих 55,000 лише 6,634 мають акцидентове забезпечення, отже, рівно 8 відсотків. Неймовірно, але правдиво!

5,000 — 10,000 дол. за 2 центи

Так, тим більше неймовірно, що акцидентове забезпечення УНСоюзу коштує дослівно центи. Людина яка є членом УНСоюзу, у віці від 16-го до 55-го року життя може здобути акцидентове забезпечення в Союзі на 5,000 до 10,000 долярів точно за два центи денно, 60 центів місячно, або 6.50 дол. річно. Хто з нас не може собі дозволити заплатити 6.50 дол. вкладки за високе забезпечення й мати спокійну совість, виходячи на вулицю. Це забезпечення не є лише від автомобільних, але від усіх родів нещасливих випадків і то не тільки випадкової смерти в наслідок акциденту, але також і каліцтва. Смерть чи каліцтво в хаті, чи поза нею, на вулиці, при малюванні дому, при плаванні, чи дозвіллі, всі ці випадки є охоплені забезпеченням в сумі 5,000 дол., коли б, не дай, Боже, наступила смерть, або 2,500 дол. за втрату ока чи іншої частини тіла (руки - ноги). А коли б наступила смерть під час публічної транспортації (літак, автобус, таксівка, трамвай, підземка), тоді виплачується 10,000 дол., а 5,000 дол. за втрату частини тіла чи ока.

Необхідним є мати забезпечення життєве й акцидентове

Акцидентове забезпечення надається на додаткове і тому слід, крім нього, мати відповідне життєве забезпечення на вищу суму. Тим більше, що життєве забезпечення не лише запевнює спокійну старість, але також заощаджує гроші з кожним роком плачення вкладок. А коли згадую про ощадність, то слід подати, що після смерти забезпеченого (а вмирати мусимо всі) спадкоємці не платять жадних податків (естейт текс) байдуже яку суму одержують. Коли гроші були покладені до банку, то тоді „вуйко Сем" одержує свою „пайку". Тому найкращою ощадністю є забезпечення в УНСоюзі.

Наближаючись до кінця цього року, подбаймо про те, щоб мати відповідну суму забезпечення а на додаток обов'язково акцидентове забезпечення. Не залишаймо рідні на призволяще тому, що капосна смерть не питає, чи є малі діти, не питає, чи діти ще навчаються в школах, на студіях в коледжах, не питає, чи є гроші в банку на покриття похоронів. Вона косить безпощадно і косить кожного дня. Акцидент-випадок, як злодій, приходить нагло й несподівано.

Підсумовуючи сказане вище, треба зробити висновок, що нашим неухильним обов'язком супроти своїх найближчих є подбати про їхню майбутність. А таку майбутність запевняє забезпечення УНСоюзу, що вже майже 90 років є на службі української громади.

Члени „Клюбу Відданих Союзівців"

На сторінках „Трибуни УНСоюзу" вже раніше була згадка про те, що при УНСоюзі існують різні союзові клюби для тих союзовців, які кожного року збагачують Союз відповідним числом нових членів.

Найбільш популярним Клюбом є „Клюб Заслужених Союзовців", який був створений 1961 року. Членами того Клюбу є ті союзовці, які на протязі календарного року придбають від 25 до 49 нових членів. Також найбільш поширений дотепер був „Клюб Будівничих Союзу", до якого зараховується союзовців, що річно здобувають від 10 до 24 членів. Ще існують так звані престижеві клюби, як „Клюб П'ятидесятників" і „Клюб Сотників". Щоб до котрогось з тих клюбів „попасти" то треба придбати в році 50 до 99 нових членів, або 100 і більше членів. На жаль, в останніх роках не було таких союзовців, щоб придбали 100 і більше членів в одному році. Натомість були таки віддані і жертвенні союзовці, що приєднували по 50 і більше членів.

Коли говорити про „Клюб Сотників" то вже ось-ось проголосимо на сторінках „Свободи" одного головного радного, прізвище якого покищо не подаємо, а який вже цього року має придбаних 97 нових членів. Знаючи його ентузіязм і посвяту, віримо, що він до кінця року придбає сотню членів з „гаком".

Повертаючись до членів „Клюбу Відданих Союзовців", то як вже про це була згадка в „Трибуні УНСоюзу" за квітень, цей Клюб створено спеціяльно цього року з нагоди світлих ювілеїв союзових видань. До цього Клюбу зараховуємо тих союзовців, які на протязі року придбають між п'ять і дев'ять нових членів. Створення такого Клюбу дає нагоду майже всім секретарям належати до нього та бути вшанованими на сторінках „Союзової Трибуни".

Створення цього Клюбу вже оправдало себе тому, що майже сотня союзовців вже придбала від п'яти до дев'яти членів. Знаючи їхню віддану організаційну працю, віримо, що багато з них до кінця року збільшать число придбаних членів і тим самим „попадуть" до „Клюбу Будівничих Союзу" або і „Клюбу Заслужених Союзовців".

Всім членам „Клюбу Відданих Союзовців", яких проголошуємо у цій „Трибуні", складаємо щиру подяку за посвяту часу та організаційну працю, а при тому бажаємо, щоб до кінця року вони стали членами клюбів з більшим числом придбаних членів. Ось наші заслужені союзові трудівники:

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЖОВТНЯ 1983 Р. ПРИЄДНАЛИ 5 ДО 9 НОВИХ ЧЛЕНІВ

Володимир Яців (32) — 9

Іван Блиха (42) — 9

Іван Малко (320) — 9

Богдан Зорич (432) — 9

Андрій Кушнір (83) — 8

Ярослав Щербак (352) — 8

Марія Нечай (403) — 8

Володимир Квас (83) — 7

Іван Пиндус (39) — 5

Дмитро Головатий (53) — 5

Петро Щерба (173) — 7

Іван Пригода (200) — 7

Петро Питель (139) — 5

Ярослав Базюк (175) — 5

Іван Телюк (414) — 7

Іван Скіра (153) — 6

Петро Ліщак (230) — 5

Анна Ремік (238) — 5

Петро Залуга (183) — 6

Михайло Бобер (235) — 6

Михайло Мартиненко (245) - 5

Петро [illegible] (261) — 5

Петро Лобур (296) — 6

Йосиф Хома (383) — 6

Степан Іваницький (276) — 5

Алекс [illegible] (285) — 5

Єфим Омельченко (451) — 6

Михайло Хоманчук (5) — 5

Микола Перейма (448) — 5

Віра Баніт (473) — 5

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

ЗНИМОК НЕ ПРИСЛАЛИ

Юліян Баранюк (371) — 9
Володимир Гвизда (376) — 8
Данута Ясінська (287) — 6
Іван Сірик (114) — 5
Яків Берестянський (423) — 5

ОКРУЖНІ КОМІТЕТИ ВІДДІЛІВ УНС В ТОРОНТО, СИРАКЮЗАХ — ЮТИЦІ, НЮАРКУ, ЧИКАҐО, КЛІВЛЕНДІ, ПІТТСБУРҐУ, МОНТРЕАЛЮ, ПЕРТ АМБОЮ, БАФФАЛО, ЛІГАЙ ВЕЛЛІ, ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ — ШАМОКІН І ВІЛКЕС БЕРРІ ВІДБУЛИ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ З УЧАСТЮ ПРЕДСТАВНИКІВ ЕКЗЕКУТИВИ ТА ГОЛОВНОГО УРЯДУ.

Торонто

У неділю, 25-го вересня ц. р., о год. 3-ій по полудні відбулися в залі української католицької церкви св. Евхаристії в Торонто Організаційні наради відділів УНС Торонтонської Округи.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Василь Шаран, а секретарював секретар Округи Іван Шлапак. В нарадах, крім чисельно зібраних секретарів відділів та конвенційних делеґатів, участь взяли головний предсідник УНС д-р Іван Флис, директор для Канади сен. Павло Юзик і головний радний Василь Дідюк. Д-р І. Флис поінформував присутніх про працю і здобутки УНСоюзу в усіх його ділянках. Сен. П. Юзик говорив про працю і пляни Канадського Представництва. У загальній дискусії порушено різні союзові справи, а головно організаційну кампанію, щоб до кінця 1983 року придбати відповідну кількість нових членів.

Ютика-Сиракюзи

Округа Ютика-Сиракюзи, яка об'єднує 14 відділів, що нараховують понад 1,700 членів, відбула організаційні наради в неділю, 16-го жовтня, в залі УНДому в Сиракюзах. Наради відкрив і надзвичайно речево ними проводив голова д-р Іван Гвозда, а протокол писав секретар Ярослав Сенишин.

Відкриваючи наради д-р І. Гвозда привітав присутніх союзовців, а між ними почесного члена Головного Уряду і почесного голову Округи Володимира Запаранюка й головного організатора Степана Гавриша. Відтак, згідно з денним порядком, д-р І. Гвозда коротко поінформував присутніх про працю Округи за останніх 9 місяців, висловивши при тому подяку і признання секретареві 271-го Відділу Іванові Чопкові за придбання у звітовому часі 18 нових членів, а секретареві 283-го Відділу Г.Гавришкові за придбання 10 членів. Д-р І.Гвозда згадав й інших секретарів, які придбали менше ніж десять членів. Він також заторкнув і загальні союзові справи. Слід наголосити, що вступне слово голови Округи д-ра І. Гвозди було продумане і позитивне.

Відтак до слова був запрошений заступник голови Округи Іван Чопко, який коротко поінформував присутніх про його участь в Конференції голів, що відбулася в червні на Союзівці, де він заступав перешкодженого голову. Він у своєму слові заторкнув також справи 30-ої Конвенції, яка відбулася у травні 1982 року.

Потім до слова був запрошений головний організатор Степан Гавриш, який вже на вступі висловив подяку для секретаря 271-го Відділу І. Чопка, який привіз на наради 9 аплікацій нових членів. Він склав подяку всім відділовим секретарям, які допомогли Окрузі придбати 40 членів. Відтак доповідач коротко заторкнув всі важливіші ділянки праці цілости УНСоюзу, при чому підкреслив сильну фінансову базу установи.

По доповіді Степана Гавриша присутні застановлялися над тим, як повести організаційну осінню кампанію, висловлюючи різні погляди. Більшість вважала, що є конечним мати молоду людину на пості окружного організатора. Були пропозиції, щоб для популярности Союзу у всіх дооколичних місцевостях висвітлити історичний фільм „За стерном долі". Відтак, згідно з денним порядком, відбулася дискусія, запитання у зв'язку з доповіддю представника Екзекутиви, в яких брали участь: В. Запаранюк, Іван Чопко, Микола Павлів (подав п'ять різних питань), мґр Микола Дупляк, інж. В. Корчинський, Микола Майкович, Григорій Гавришків, М. Лавренко, С. Цимбаліс-тий і Іван Пиндус. Дискутанти заторкнули ряд важливих справ, які тепер нуртують в українській громаді. Були також завваги до поміщуваних у щоденнику „Свобода" статтей. Всім, які забирали слово в запитаннях чи дискусії вичерпну відповідь дав Степан Гавриш.

Закриваючи наради голова Округи д-р Іван Гвозда апелював до всіх присутніх секретарів використати знижку ціни на термінове й акцидентове забезпечення і спільно взятися до організаційної праці, щоб допомогти Окрузі виконати свою квоту в році світлих ювілеїв союзових видань. Відтак він висловив всім подяку за участь в нарадах і запросив до перекуски-гостини, яку приготовлено заходом Окружної Управи.

Нюарк

Нюаркська Округа відбула свої Організаційні наради 16-го жовтня ц.р. Ціллю нарад було підсумування цьогорічної праці й плянування на кінцеві місяці року.

У зборах взяв участь 21 відділовий урядовець, що репрезентували 11 відділів, головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан, головний контролер д-р Нестор Олесницький, головний радний Андрій Кейбіда й почесний член Головного Уряду Йосип Лисогір. Нарадами проводив у заступстві недужого голови управи Ю. Баранюка, заступник голови Я. Леськів.

Округа придбала 69 нових членів на 150 намічених. В. Сохан заохочував секретарів і відділових урядовців посилилти кампанію, вказувати на впровадження Головним Урядом УНС нових родів грамот, які, як зазначив головний контролер Нестор Олесницький, можуть конкурувати на американському ринку забезпечення.

Роман Олесницький

Чикаґська Округа мала секретарський курс і організаційні наради

Чикаго, Ілл. — Тут у суботу, 22-го жовтня ц.р., в приміщенні ресторану „Ґалана" відбувся заходом Окружного Комітету Чикаґської Округи секретарсько-організаційний курс, в якому взяло участь 25 відділових урядовців.

Курс відкрив голова Округи Михайло Ольшанський, який привітав всіх присутніх, а між ними й доповідачів, а саме головного секретаря Володимира Сохана і головного організатора Степана Гавриша, які по черзі виголосили п'ять лекцій. Згідно з програмою першу лекцію дав Степан Гавриш на тему „Значення і потреба вишколу для союзових секретарів і організаторів". Другу лекцію виголосив Володимир Сохан на тему „Основи життьового забезпечення". Відтак С. Гавриш говорив про роди союзового забезпечення „Наш товар". Цю лекцію доповнив В. Сохан при допомозі спеціяльних таблиць, а відтак дав четверту лекцію на тему „Обов'язки секретарів відділів". Останню лекцію виголосив С. Гавриш на тему „Як здобувати членів?" і при тому дав ряд практичних прикладів, які слід примінювати при зустрічі з проспектами.

на тему „Як здобувати членів?" і при тому дав ряд практичних прикладів, які слід примінювати при зустрічі з проспектами.

Слід згадати, що учасників курсу відповідав голова Управи Централі Українських Кооператив Америки (ЦУКА) інж. Дмитро Григорчук, який коротко поінформував про працю Централі, а головно про спеціяльне забезпечення для сеньйорів. Він висловив признання УНСоюзові за введення знижки цін на термінове і акцидентове забезпечення, як також підкреслив, що секретарські курси є потрібні.

Не можна поминути й того, що всі курсанти і гості мали спільний обід, приготований власниками ресторану „Ґалан".

Після закінчення курсу всі присутні перейшли до залі „Українського Клюбу Сеньйорів", де відбулися організаційні наради Округи. Наради відкрив і ними проводив голова Михайло Ольшанський. Він привітав всіх учасників, а між ними д-ра Мирона Куропася, заступника головного предсідника, Ґльорію Пашен, заступницю головного предсідника, Володимира Сохана, головного секретаря, Степана Гавриша, головного організатора, інж. Анатолія Дорошенка, головного контролера, Галину Олек – Скат, головну радну, і інж. Степана Куропася, почесного члена Головного Уряду.

Під час нарад промовляли д-р М. Куропась, В. Сохан і С. Гавриш. Д-р М. Куропась згадав про маніфестацію „українського голокосту" в Вашінґтоні, яка, на його думку, була надзвичайно вдалою. Він також говорив і про те, що захід повинен мати свою Союзівку. Відтак В. Сохан і С. Гавриш дали огляд всіх ділянок УНСоюзу.

По доповідях були запити і дискусія, під час якої заторкнено ряд важливих справ, а головно присутні висловлювали свої думки відносно купна Союзівки для заходу. Думки були поділені, не всі були згідні з тим, що захід потребує Союзівки.

Наради закрив голова Округи апелем до всіх присутніх використати осінні місяці на організаційну працю, а при тому прохав секретарів звернути увагу на кляси забезпечення, у яких знижено ціни з днем 1-го жовтня ц.р.

Клівленд

У неділю, 23-го жовтня ц.р., о год. 1.30 по полудні відбулися в залі Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Пармі. Огайо, Організаційні наради відділів Клівленду і околиці.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Василь Ліщинецький, а протоколував секретар Округи Роман Возняк. В нарадах взяв участь головний предсідник УНС д-р Іван Флис, а також був присутній і брав активну участь головний радний Тарас Шмагала. Головний предсідник дав перегляд праці всіх ділянок УНСоюзу. Відбулася загальна і оживлена дискусія, в якій забирали голос майже всі присутні. З дискусії можна були сподіватися, що Округа має намір взятися до організаційної праці та подвоїти свої здобутки членів.

Пітсбурґська Округа відбула наради і схвалила виконати квоту на 100 відсотків

Окружний Комітет відділів УНСоюзу, осідок якого знаходиться в Піттсбурзі, Па., відбув свої організаційні збори в неділю, 23-го жовтня ц.р., в залі власного Дому-Клюбу 161-го Відділу в Ембриджі, під час яких присутні одноголосно схвалили виконати до кінця року квоту Округи на 100 відсотків, яка виносить 120 членів.

Наради відкрив голова Округи головний радний Андрій Джула і запросив голову 161-го Відділу Йосифа Надзяка провести молитву „Отче наш". Відтак Андрій Джула привітав всіх присутніх на залі, а між ними головного організатора Степана Гавриша, і коротко поінформував всіх про працю Округи. Він також згадав, що по нарадах буде висвітлений історичний союзовий фільм „За стерном долі".

Потім до слова був запрошений Степан Гавриш, який на вступі висловив признання і подяку за віддану організаційну працю секретарів Округи. Доказом відданої праці є придбання 92-ох членів в звітовому часі. Як і повинно бути, що голова Округи дає приклад іншим своєю працею, Андрій Джула, будучи секретарем 161-го Відділу, веде першенство в організаційній праці, придбавши 23 нових членів. Інші секретарі також були згадані поіменно з подайням числа придбаних нових членів.

Відтак С. Гавриш говорив про загальні справи цілости Союзу, а при тому звернув увагу на впровадження нововведень у забезпеченевій системі Союзу. Він вказав на поважну знижку цін від 1-го жовтня ц.р. у клясах термінового й акцидентового забезпечення і подав ряд прикладів, як практично використати згадану знижку цін.

Після доповіді Степана Гавриша присутні ставили різні питання, які відносилися як до знижки цін на згадані кляси, так і до праці цілости Союзу. Відповіді дискутанти одержали від головного радного Андрія Джули і Степана Гавриша, головного організатора.

Обговорюючи організаційну кампанію останніх двох місяців цього року, на заклик голови Округи Андрія Джули присутні одноголосно схвалили виконати цьогорічну квоту на 100 відсотків і тим самим придбати ще до кінця року 28 членів.

Закриваючи наради, які проходили в справжній братській союзовій атмосфері, голова Округи Андрій Джула привітав присутнього на залі головного радного і організатора УБСоюзу на західню Пенсильванію Зенона Коморницького та склав подяку всім за прибуття на наради.

Відтак всі присутні, яких було понад 50 осіб, були запрошені до перекуски, яку треба назвати справжньою гостиною, що була приготована Управою Окружного Комітету і Управою 161-го Відділу.

Монтреаль

(А. Гладилович). — Цьогорічні організаційні наради Окружного Комітету відділів УНС Монтреальської Округи відбулися в суботу, 29-го жовтня, у залі Пластового Дому в Монтреалі.

Округа, яку очолює головна радна Текля Мороз, має вісім відділів (шість в Монтреалі, один у сусідньому місті Ляшіні й один у столиці Канади—Оттаві). На нарадах були заступлені всі відділи, крім оттавського й одного монтреальського.

Головувала на нарадах Т. Мороз. Відкриваючи їх, вона привітала представника Головної Управи УНС головного організатора Степана Гавриша, який уперше за її головування в Монтреальській Окрузі відвідав Монтреаль. У своєму слові вона спочатку представила стан членства УНС на цьому терені. УНС має тут тепер 347 членів. Цього року прибуло досі 37 членів.

Найбільше членів (14) приєднала секретар 434-го Пластового Відділу Олександра Дольницька; Т. Мороз, яка одночасно є секретарем ляшінського 465-го Відділу, приєднала 9, а секретарі відділів 448-го і 473-го—Микола Перейма й Віра Баніт, по 5 членів. Округа придбала, щоправда, менше членів, ніж їй було призначено, але на це склалися різні причини, з яких найважливіша—це постійний виїзд українців, головно молодих, з провінції Квебеку.

Щоб дати головному організаторові змогу краще зорієнтуватися в праці тутешніх відділів і в їхніх проблемах, голова нарад попросила присутніх, щоб вони коротко розповіли про свої відділи.

Звітуючи про свій найбільший в Окрузі Пластовий Відділ, його секретар О. Дольницька підкреслила користі, які дає нашим людям забезпечення в УНС, і одночасно звернула увагу на те, що великою перешкодою в праці на цьому терені є розбиття громадського життя в Америці й пасивність канадського бюра УНС, яке не полагоджує справ на час.

Головною частиною нарад була доповідь С. Гавриша. Передаючи від Головної Управи привіт учасникам нарад, і зокрема „енерґійній і завжди бадьорій" голові Округи, він сказав, що цю Округу він відвідує вже вдруге—перший раз він тут був тоді, коли головою був тодішній головний радний УНС Дмитро Попадинець.

Доповідач поінформував присутніх, що гаслом Українського Народного Союзу під цю пору є приєднати протягом трьох останніх місяців цього року 1,000 нових членів. Трудноші є всюди,—сказав він,—а не тільки в Квебеку. Є вони й в Америці—економічна криза й безробіття, а в українському громадському житті, крім того, самоліквідація „ґет" і розбиття.

На щастя, не зважаючи на ці труднощі, наш Союз розвиває далі свою діяльність і має нові успіхи—збільшення його майна, що є доказом раціональности й стабільности його економіки. Один з великих досягнень—це його хмаросяг. В ньому винаймлено вже 15 поверхів, з чого два займає для себе УНС, а продажна вартість дому становить тепер суму 35 мільйонів долярів. Доповідач, цитуючи факти й цифри, представив присутнім розміри щедрих пожертв Союзу на різні українські громадські цілі (щоденник і тижневик, Союзівка, дотації, стипендії студентам, допомога українцям у Польщі тощо). Він висловив задоволення, що ділянка, яку він очолює,—організаційна референтура, в порівнянні з минулим роком цього року краще працює, доказом чого служить те, що сума цьогорічних забезпечень є вища від минулорічних.

Доповідь, виголошена цікаво й доступно, була для присутніх, і зокрема для секретарів відділів, великою заохотою до посилення організаційної праці.

В дискусії представники відділів порушували різні актуальні справи й ставили доповідачеві питання, на які він кожному дав вичерпну відповідь.

Закриваючи наради, Т. Мороз закликала проводи відділів до дальшої праці для Українського Народного Союзу й до згоди в нашому громадському житті. Наче символом цієї згоди в Монтреальській Окрузі була „традиційна" перекуска, яку приготовила з нагоди нарад Управа Окружного Комітету.

Перт Амбой

У неділю, 30-го жовтня ц.р., о год. 3-ій по полудні відбулися в залі Українського Народного Дому в Перт Амбою, Н. Дж., Організаційні наради відділів Пертамбойської Округи.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Михайло Захарко. Він привітав присутніх, а зокрема головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса.

Після слова головного предсідника, в якому він порушив працю УНСоюзу у всіх ділянках, відбулася пожвалена дискусія, яка заторкнула всі союзові справи, головно організаційну ділянку.

Згодом висвітлено фільм УНС „За стерном долі". Пояснення до фільму давав головний предсідник д-р І. Флис. Після фільму Окружний Комітет вгощав зібраних доброю перекускою.

Баффало

Організаційні наради Окружного Комітету відділів УНСоюзу у Баффало відбулися у неділю, 23-го жовтня ц.р., в залі Українсько-Американського Горожанського Центру. Наради відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету Роман Конотопський, а обов'язки секретаря виконував Осип Гаврилюк.

Відкриваючи наради, Р. Конотопський привітав коло 50 союзовців, які прибули на наради в зв'язку з висвітленням союзового фільму „За стерном долі". Відтак він обширно звітував про працю Округи за останні місяці біжучого року. За його словами, між відділами, які приналежні до Округи, є гармонійна співпраця, доказом чого є те, що в 1982 році Округа виконала свою організаційну квоту понад 120 відсотків і тим самим зайняла перше місце поміж всіма союзовими Округами. Він вірить, що і в цьому році повториться це саме, бо вже придбано понад 30 членів. Говорячи про працю поодиноких відділів, він висловив подяку секретарці 127-го Відділу Марії Гаравус за придбання 15 членів і секретареві 360-го Відділу Осипові Гаврилюкові за придбання 11 членів. Голова також похвально висловився про загальну громадську співпрацю Округи зі всіми установами.

Запрошений до слова головний організатор Степан Гавриш поінформував присутніх про загальні союзові справи. Заторкнувши стабільну фінансову господарку, він згадав про поважні дотації Союзу на громадські, молодечі та спортові організації, а при тому звернув увагу на поважний стипендійний фонд, виплачений українським студентам. Доповідач згадав і про історичний фільм „За стерном долі", закуплений Союзом за суму 125,000 долярів.

Обговорюючи організаційну ділянку, Степан Гавриш апелював до всіх присутніх включитися в осінню організаційну кампанію і допомогти Окрузі знову виконати свою квоту на понад 100 відсотків. Слід згадати, що доповідач багато уваги присвятив знижці цін від 1-го жовтня ц.р. на термінове і акцидентове забезпечення.

По доповіді С. Гавриша відбулася конструктивна дискусія та виміна думок присутніх на залі союзовців й не союзовців, із прелеґентом. Приємно було слухати, як дискутанти з признанням висловлювались про загальну Союзову працю.

Обговорюючи плян праці Округи, голова Р. Конотопський вибачався, що заходом Округи не відбудеться цього року відзначення ювілеїв Союзових видань, але запевнив всіх, що 90-річчя Батька Союзу, яке випадає на 1984 рік, Округа вшанує спеціяльним бенкетом із гарною розваговою програмою. При тому він знову апелював до всіх присутніх допомогти Окрузі у виконанні квоти, а головно звернувся з закликом до секретарів, щоб використали знижку ціни на акцидентове забезпечення.

Потім Степан Гавриш коротко поінформував про перебіг фільму, який був висвітлений після його виступу. Приємно було почути голоси подяки і ґратуляцій для УНСоюзу за цей історичний фільм. Деякі присутні заявили, що не 125,000 долярів, а і 500,000 долярів вартий фільм, який повинні оглянути всі цілоденні наші школи, як і школи українознавства.

Підсумовуючи перебіг нарад Баффалівської Округи, слід ствердити, що вони були конструктивними нарадами великої Союзової родини у проводі із головою Округи Романом Конотопським.

Лігайвеллійська Союзова Округа вже виконала квоту на 100 відсотків

Бетлегем, Па. — Тут у суботу, 5-го листопада ц.р., в залі УКЦеркви відбулися організаційні наради Союзової Округи Лігай Веллі, які відкрила і ними проводила голова Округи головна радна Анна Гарас, а обов'язки протоколянтів виконували Анна Строт і Стефан Муха.

Відкриваючи наради, Анна Гарас запросила почесного голову Округи Михайла Колодруба провести молитву, а потім привітала стейтового конгресмена Василя Рибака, головного організатора Степана Гавриша, обласну організаторку Олесю Орлян і голову нового 144-го Відділу Марійку Валько. Голова Округи поінформувала, що заходом обласної організаторки Олесі Орлян в липні ц.р. заложено в Дойлеставні, Па., новий Відділ УНСоюзу св. Анни, який приділено до Лігайвеллійської Округи. При цьому вона склала подяку організаторці О. Орлян за організаційну допомогу відділам Округи, а головно за придбання до нового Відділу 42-ох членів.

Говорячі про організаційні справи Округи, А. Гарас коротко поінформувала присутніх про працю поодиноких відділів і вручила головному організаторові С. Гавришові 5 аплікацій від 151-го Відділу, де секретаркою є Анна Строт.

Запрошений до слова Степан Гавриш в першу чергу поґратулював Окрузі за те, що вона збагатилася ще одним Відділом, висловив подяку обласній організаторці Лесі Орлян за організування згаданого Відділу, висловив подяку за аплікації нових членів Анні Гарас і Анні Строт, подякував усім іншим секретарям за нових членів, а відтак повідомив, що Лігайвеллійська Округа є першою в родині союзових округ, яка вже виконала свою квоту на більше, ніж 100 відсотків.

Переходячи до загальних союзових справ, С. Гавриш коротко поінформував про нововведення в організаційній системі Союзу, а головно звернув увагу на зниження цін у клясах термінового і акцидентового забезпечення. Він також говорив про загальні справи цілости Союзу.

По доповіді С. Гавриша були різні запитання, які відносилися до щоденника „Свобода" й союзових дотацій на суспільно-громадські установи. На запитання відповідали Степан Гавриш і Анна Гарас.

Обговорюючи дальшу цьогорічну організаційну працю, Анна Гарас, як голова Округи, апелювала до присутніх відділових урядовців організувати членів, не зважаючи на те, що квота Округи вже виконана.

Згідно з денним порядком нарад, по закінченні зборів мав бути висвітлений історичний союзовий фільм „За стерном долі", і тому до висвітлення фільму був запрошений Степан Гавриш. Слід згадати, що фільм оглянуло понад 50 осіб, які прибули з різних місцевостей. Оглянувши фільм, присутні висловились про нього дуже похвально.

Басейн Твердого Вугілля Шамокін

Фреквілл, Па. — Тут у неділю, 6-го листопада ц.р., в залі Українського Клюбу св. Михаїла відбулися організаційні наради Окружного Комітету відділів УНС Округи Басейну Твердого Вугілля — Шамокін, яка є колискою народження Батька Союзу.

Наради відкрив і ними проводив голова Тимко Бутрей, а Галина Словік писала протокол. Відкриваючи наради голова запросив союзового піонера Петра Ґелетого провести молитву, а при тому вшановано пам'ять американських вояків, які загинули під час підступного атентату в Ливані. Потім Тимко Бутрей поінформував присутніх про працю Округи, а головно організаційну, яку назвав успішною, доказом чого є те, що для виконання квоти на 100 відсотків треба придбати лише 10 членів. Квота Округи виносить 100 членів, а по день нарад вже придбано 90 членів. Він висловив признання всім, що причинилися до того успіху, а відтак запросив до слова головного організатора Степана Гавриша.

С. Гавриш сказав, що приємно їхати на наради Округи, яка з року в рік виконує свою квоту на 100 відсотків з „гаком". При тому він висловив подяку відданим секретарям-союзовцям, які не жаліють ні труду, ні часу для розбудови братської установи, яка майже 90 років тому народилася у сусідній місцевості Шамокін. Він згадав всіх секретарів, які допомогли придбати згаданих 90 членів, а саме: Іван Петрунцьо і Йосиф Чабан придбали по 16 членів; Тимко Бутрей придбав 15 членів; Маргарита Гентош — 12 членів, а інші секретарі придбали менше ніж 10 членів. Степан Гавриш особливу подяку висловив секретареві 382-го Відділу Катерині Гарбест за її організаційні успіхи — забезпечення нових членів на поважні суми понад 50,000 долярів. Відтак доповідач поінформував присутніх про важливі справи цілости УНСоюзу, а при тому дав пояснення відносно знижки цін на термінове і акцидентове забезпечення.

Після доповіді представника Екзекутивного Комітету відбулася речева дискусія, під час якої заторкнено ряд важливих справ, які відносилися виключно до цілости Союзу.

Присутні довго радили також над тим, як Округа, що є „колискою" народження УНСоюзу повинна відзначити 90-річний ювілей, який припадає на 1984 рік. Більшість присутніх була тієї думки, що без допомоги Екзекутивного Комітету УНСоюзу, Округа не є спроможна святочно вшанувати ювілей на широку скалю. В зв'язку з цим одноголосно обрано делеґацію в особах голови Тимка Бутрея, касира Адольфа Словіка, Маргарити Гентош і Йосифа Сидора, які повинні в короткому часі відвідати Головну Канцелярію УНС в Джерзі Сиτі для обговорення пляну святкувань ювілею.

Збори закінчено молитвою, а також згадано 7,000.000 сестер і братів, заморених голодом Москвою в 1933 році. Присутні проспівали „Вічна пам'ять" на згадку про цей трагічний ювілей.

Відтак всі присутні були запрошені до перекуски, яку приготовив секретар 242-го Відділу Йосиф Чабан.

Вілкс-Беррі

У неділю, 6-го листопада 1983 року, відбулися в церковній залі української католицької церкви св. Володимира в Едвардсвіллі, Па., Організаційні наради Окружного комітету відділів УНСоюзу Округи Вілкс-Беррі, Па.

Голова Окружного Комітету мґр Роман Дяків відкрив наради і привітав присутніх, серед яких були заступлені шість відділів його Округи, при чому зазначив, що вони мають великі труднощі в приєднуванні членів.

Він висловив признання секретарям, що стараються організувати якомога більше членів і працюють для Народного Союзу. Натомість, сказав він, два відділи — 278-ий і 319-ий цілковито не діючі і треба б у тій справі щось зробити. Він звернувся до всіх секретарів і просив, щоб зорганізували хоч по два члени і тим виконали квоту на сто відсотків.

Потім мґр Дяків попросив до слова головну радну Анну Гарас, яка поінформувала присутніх в загальному про Народний Союз — говорила про організаційні справи, про союзовий дім, про Союзівку, про користі, які мають члени Народного Союзу, як стипендії студіюючій молоді, морґеджеві позички і т. под., та про нові поліси - термінові і акцидентову, при чому подала деякі поради.

Після доповіді А. Гарас голова привітав і представив нову обласну організа-

(Закінчення на стор. 5)

Філядельфія, 16-го листопада 1983 р.

До Хвальної Президії СКВУ
Торонто, Канада

Увічливо прохаємо Вас прийняти до відома, що УАК „Запороже" не уважає теперішній УККА централею, речником чи представником української спільноти в ЗСА.

Такою централею та представником наше Козацтво уважає недавно створену Українську Американську Координаційну Раду.

За Козацтво:

М. Дека
Старший

Ф. Лукіянович
Заступник Старшого

П. Григорович
Голова Контрольної Комісії

Філядельфія, 16-го листопада 1983 р.

До
Хвальної Президії СКВУ
Торонто, Канада

Повідомляємо Вас, що УАК „Чорноморе" не уважає теперішній УККА централею, представником та речником українців у ЗСА.

Визнаєм УАКРаду централею та речником української спільноти в Америці.

За Козацтво

В. Гнідий
Старший

Мирослав Роговський
писар

До
Хвальної Управи
Української Американської Координаційної Ради,
Ню Йорк, Н. Й.

Вельмишановні!

У відповідь на Ваші листи з 19-го вересня і 20-го листопада цього року повідомляємо, що, згідно з заявою Головної Управи СУА з 2-го листопада 1980 року, Український Конґресовий Комітет Америки не репрезентує нашої організації у СКВУ.

Союз Українок Америки не має своїх відпоручниць в УККА.

З правдивою пошаною до Вас:

Іванна Рожанковська
голова

Марія Савчак
секретарка

БРИТАНСЬКА ПОЛІЦІЯ Скотленд Ярд повідомила, що вона заскочена небувалим грабежем понад 40 мільйонів долярів у золотих зливках і певної кількости дорогоцінних каменів на складі дорогоцінностей забезпеченевої компанії поблизу летовища Гітров. Поліція заявляє, що покищо вона не натрапила на найменші сліди грабіжників, а 6,800 кусків золота могли вже бути перетоплені в іншу форму і опинитися за межами Британії. Поліція вважає, що ця крадіж побиває всі попередні рекорди і є найбільшою в історії.

Вілкс-Беррі.

(Закінчення зі стор. 4)

торку Олесю Орлян і попросив її до слова: О. Орлян просила всіх присутніх відділових урядовців, щоб звертались до неї, коли хтонебудь з них потребує допомоги або поради, вона дуже радо їм допоможе.

В дискусії були запитання, чому „Свобода" не приходить вчасно або взагалі не доставляють її. В справі акцидентового забезпечення пропонували, щоб Організаційний Відділ виповнив аплікації тим членам, які мають тільки життєве забезпечення і мають право на акцидентову полісу. Цей спосіб був би дуже допоміжний у приєднанні членів, бо треба тільки переконати члена, щоб він підписав аплікацію.

На закінчення голова подякував присутнім за участь в нарадах і апелював до секретарів ще раз, щоб приєднали вистачаюче число членів і виконали на 100 відсотків квоту, до якої бракує ще 8 членів, а А. Гарас дала пропозицію, щоб всі три округи — Шамокінська, Вілкс Беррі і Лігай Веллі — спільно відзначили урочисто в 1984 році 90-ліття Українского Народного Союзу, на що Управа Округи Вілкс Беррі погодилася.

Голова Округи мґр Дяків закрив наради і запросив до перекуски, яку приготовила Управа Окружного Комітету.

Анна Гарас

Про Михайлів...

(Закінчення зі стор. 2)

світу, довголітній голова Об'єднання Мистців Українців в Америці, з осідком у Ню Йорку, протеґує молоді мистецькі сили, приєднуючи до українського мистецького світу навіть тих, які сторонятьcя від зорганізованого мистецького життя. *Михайло Шафранюк* у Торонто — це меценат, засновник Української Мистецької Фундації, який створив уже тривкий мистецький центр, музей-ґалерію найвидатніших образотворчих мистців, зорганізував світову виставку українських мистців і здобув добру славу для українського мистецтва в канадському урядовому і мистецькому світі.

З інших ділянок мистецького життя пригадуються постаті двох співаків — Михайло Микиша і Михайло Голинський. Обидва вони — героїчні тенори, оперові співаки великої кляси, які виступали на сценах різних країн і народів, маючи у своєму репертуарі також найважчі партії з опер Ваґнера, Верді й інших безсмертних композиторів.

Але, живучи на Сході Америки, годі промовчати інженера-архітекта *Михайла Пежанського*, який водночас тісно пов'язаний з Науковим Т-вом ім. Шевченка: він має найбільшу серед українців збірку словників, з його ініціятиви створено Мовознавчий центр під головуванням пок. Вячеслава Давиденка. Михайло Пежанський — активний пластовий діяч і людина вийняткової товариської культури.

Михайло Пізнак — це давній вірний і льояльний діяч Українського Народного Союзу, адвокат, який видатно заслужився для повної реґабілітації доброго українського імени колишніх дивізійників, що їм наші вороги намагалися причепити латку „німецьких коляборантів". М. Пізнак — громадська людина, один з найповажніших членів української палестри; один із тих піонерів українського життя в Америці, яких треба шанувати.

Є, як згадано на вступі, і багато інших Михайлів, вартих згадки, як ось хоча б Михайло Старицький і Михайло Брайчевський, але це тема для дослідників-докторантів і для написання цілої книжки, а не однієї газетної статті.

Листопадовий концерт у Керґонксоні

Заходом Керґонксонського Відділу Української Американської Координаційної Ради українська громада відзначила 65-ліття Листопадового Зриву 6-го листопада 1983 року.

Святочний концерт відбувся в залі церкви Св. Тройці. Свято відкрив голова Відділу УАКРади д-р Олег Волянський і привітав присутніх на залі, а зокрема двох учасників визвольних змагань Михайла Ухнія і проф. Романа Чучкевича. Голова згадав проф. Михайла Васькова, також учасника визвольних змагань, який з огляду на здоров'я не зміг взяти участи в концерті.

Тому що доповідач „листопадовець" ред. Іван Дурбак не міг прибути на концерт, його цікаву і глибоко змістовну доповідь прочитав д-р Микола Барусевич.

У мистецькій частині програми мішаний хор „Золотий Гомін" проспівав пісні „Журавлі" слова Б. Лепкого, муз. арр. О. Кошиця та „Зірвалася хуртовина" сл. Г. К., муз. В. Витвицького. Відтак талановита декляматорка Ліда Яців виконала по-мистецькому вірш Т. Курпіти „Аве Україна".

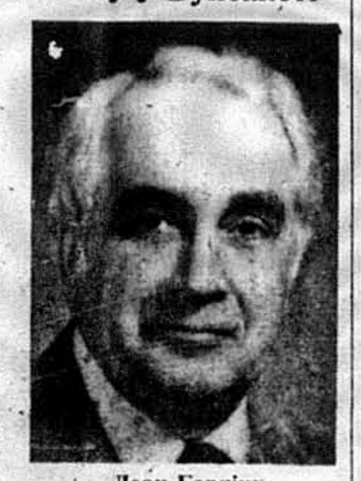
Потім виступив хор з піснями „Накрила нічка", сл. і муз. Р. Купчинського, арр. М. Колесси, та „Ой, у лузі червона калина", муз. арр. О. Кошиця. Численна публіка нагородила виконавців програми бурхливими оплесками.

Концерт закінчено відспіванням національного гимну.

Н. Н.

Леон Гардінґ переобраний на голову Округи відділів УНСоюзу у Вунсакеті

Вунсакет, Р. А.—У неділю, 6-го листопада ц.р., тут в залі УПЦеркви св. Михаїла відбулися Річні збори Окружного Комітету Округи Вунсакет, під час яких переобрано на голову Округи заслуженого союзового діяча Леона Гардінґа. Крім нього, до Округи ще були обрані: Іван Данилюк і Михайло Попович, заступники голови; Дмитро Василюк—секретар української мови; Антін Фамфонік, секретар англійської мови; Дженет Бардел—касир. До Контрольної Комісії обрано Дмитра Сарахмана і Івана Лабу.

Леон Гардінґ

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Леон Гардінґ, а протокол писав Дмитро Василик. Відкриваючи наради, голова закликав вшанувати хвилиною мовчанки членів Округи, які відійшли у вічність, а також воїнів американської армії, які загинули в боях за кращу долю чужих народів.

Потім був прочитаний протокол з останніх Річних зборів, який прийнято без застережень, а відтак голова Леон Гардінґ склав обширний звіт про працю Округи. Він з гордістю підкреслив, що в 1982 році, себто звітовому, Округа виконала свою квоту на 110 відсотків і за це одержала спеціяльне відзначення. Він також поінформував про його участь в нарадах голів Окружних Комітетів, яка відбулася в червні ц. р. на Союзівці. Він згадав і те, що на весні під час нарад Округи був висвітлений історичний фільм УНСоюзу „За стерном долі". Голова Округи поінформував також про зниження цін від 1-го жовтня ц. р. в клясах термінового і акцидентового забезпечення.

Після інформаційної доповіді та звіту голови Леона Гардінґа присутні відділові урядовці спільно радили над тим, як пожвавити організаційну працю і знову виконати квоту, бодай на 100 відсотків. При тому присутні схвалили відбути на весні організаційні наради, під час яких висвітлити фільм УНСоюзу „За стерном долі".

Закриваючи наради, у яких взяло участь понад 30 осіб, голова Округи подякував в імені новообраної Управи за довір'я, а відтак всі були запрошені до перекуски, яку приготовили Євгенія Гардінґ, Ірина Сарахман і Леслі Імонді.

Театрально-літертурним вечором пошанували Я. Климовського

Заходом Літературно-Мистецького Клюбу й гурту українських акторів 29-го жовтня 1983 р. в залі Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії відбувся театрально-літературний монтаж, присвячений Ярославові Климовському. Голова ОМУС-у Володимир Шашаровський у вступному слові в теплих словах схарактеризував Я. Климовського, який недавно скінчив 75 літ життя, як всесторонньо обдаровану людину: актора, драматурга, театрознавця, журналіста, поета, гумориста, промовця. Він прочитав привіт від Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), де згадується співпраця Я. Климовського в багатьох газетах. Артисти Віра й Євген Левицькі виконали фрагменти „Пантеї" твору Я. Климовського. Співачка Юлю Шаровська, що заповідала програму проспівала своїм оксамитним голосом дві пісні - „Верба" і „Києве мій" при фортепіяновому супроводі проф. Б. Перфецького. Артистка Ліза Чепіль рецитувала поему Я. Климовського „Великий соборний з'їзд". Скрипаль проф. Петро Прус заграв на скрипці два твори. Молода Театральна Студія під керівництвом В. Шашаровського: Маріянна, Марія й Оксана Михайлюківні, Тамара Коморовська, Роман Дубенко, Марко Клос, Євген Луцький і Тарас Трипупенко, виконали фрагменти з „Електри" Я. Климовського. Артистка Ліза Чепіль вичарувала своїм мелодійним голосом пісню про Львів слова Я. Климовського, муз. М. Куликовича та пісню Л. Яцкевича „Було колись". Артистки Марія Лисяк і Марія Сухар виконали з темпераментом віршовану дотепну згадку про табір ді-пі в Реґенсбурзі Я. Климовського. Веселі куплети Я. Климовського „Настунька" і „Раз на фестині" виконав з гумором у „львівському стилі" В. Шашаровський. Незрівняний гуморист Степан Магмет виконав зворушливий монолог Я. Климовського про Тернопіль. Улюблені естрадні співачки Валя Калин і Іванна Кононів проспівали настроєві пісні „Тернопіль мій" слова й музика Я. Климовського, „Осінні акорди", вязанку пісень та як надлаток — „Тебе нема".

Вкінці в заключному слові Я. Климовський подякував усім виконавцям програми та весь дохід призначив на фонд „Актор у потребі". Д-р О. Черник, президент УОКЦ, подякував В. Шашаровському за мистецьке керівництво вечора, всім виконавцям програми, зокрема молодим адептам Театральної Студії.

При каві й солодкому учасники вечора ще довго гуторили на теми нашого театрального життя, про наші театри у Львові, про потребу відродження нашого театрального життя в Америці, де в початках XX-го століття в кожному нашому осередку діяв театральний гурток.

Багатозаслуженому Ювілятові побажати багато успіхів у театральній і естрадній ділянках.

І.Д.

ПРАЦІВНИКИ ОБ'ЄДНАННЯ графіків Британії розпочали ще минулоє п'ятниці страйк, в результаті якого не появилися в суботу і неділю лондонські газети. Працівники чотирьох газет „Файненшел Таймс", „Дейлі Телеграф", „Ґардіян" і „Дейлі Мейл" погодилися вийти на працю вже в понеділок.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у вічність дня 4-го липня 1983, по довгій і тяжкій недузі, наш Найдорожчий Чоловік, Батько і Дідуньо,

бл. п.

СТЕФАН ДАНИЛІВ

Цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку:

О. Д-р Іванові Біланичеві, пароxові церкви Христа Царя, за відслуження похоронних Богослужень, та за часті відвідини Покійного в дома і в лікарні.

О. митратові Зенонові Злочовському і о. шамбелянові Петрові Липинові за співслуження в похоронних Богослужбах.

Паням і Панам Хористам та Дириґентові хору, п. Петрові Длябозі за звеличання відправ Їхнім гарним співом в церкві і на цвинтарі, Панам: Р. Артимишинові, К. Ваньові, Б. Качмареві, І. Кіґічакові, Ю. Кіґічакові і Р. Пастушакові за несення домовини з тлінними останками Покійного.

П. інж. Ю. Богачевському за прощальні слова від Пласт-Прияту, Всім Учасникам похоронних відправ в похоронному заведенні, церкві і на цвинтарі, що численно прийшли віддати останню прислугу Покійному, без огляду на вакаційний час, та всім тим, що з приводу смерти Покійного висловили нам співчуття усно, листовно чи телефонічно, які відвідували нас дома і в лікарні.

Ми зокрема сердечно дякуємо:

Паням В. Маковській і Анізії Мірчук за їхню видатну поміч в перших роках недуги Покійного моральною піддержкою, безчисленними послугами, тощо.

Паням Членкам 43-го Відділу Союзу Українок Америки, що безкорисно, не жаліючи труду та вакаційного часу, приготовили поминки в Освітньо-Культурному Центрі і від себе пожертвували печиво: І. Гаврилів, Л. Гриців, Я. Кравчук, М. Куземській, А. Максимович, А. Олійник, С. Ракочій, М. Романець, Х. Турченюк, Л. Чайківській.

П. др. Наталії Пазуняк і п. Михайлові Добошеві за зворушливі слова прощання від Приятелів.

Родинам: Л. і Р. Брехунів, М. і Д. Кузьмовичів, О. і М. Мартиновичів, Я. і Г. Мартиновичів, Е. і О. Поль, і В. і Е. Цеґеликів за вінки квітів, Всесвітлішим і Високопреподобним Отцям: митратові В. Середовичеві, митратові Р. Добрянському, др. Б. Волошинові, М. Михайлівому, Р. Гробельському за відслуження Божественних Літурґій за спокій душі Покійного.

Окремо ми вдячні Всім, що зложили, чи прислали, замість квітів на могилу Покійного свої пожертви на:

Святі Літурґії за спокій Його душі: В. і Б. Бибики, інж. Ю. і І. Богачевські, Т. і В. Брикович, М. і К. Ваньо, Н. і З. Винявські, І. і М. Гентоші, О. і С. Голуби, А. і Е. Демчарі, Р. Домбчевський, Ґ. і І. Дрочаки, В. Жолнірчук, М. Зварич, О. і Б. Казанівські, М. і І. Карабини, Б. Качмар, С. і Б. Керницькі, А. Кичула, І. і М. Ковалишин, Р. і Р. Когути, І. і Е. Козаки, С. Кушнір, мґр. М. і Д. Кузьмовичі, І. і Б. Левицькі, мґр. В. і О. Лесняки, М. Леськів, М. і І. Ліщинські, О. і С. Лукасевичі, А. і М. Мацелки, д-р П. і А. Мірчуки, С. Мокей, М. Морачевська, Е. і С. Новаківські, Т. і М. Онушканичі, Р. Подоляк, О. Поритко, д-р Ю. і Л. Рибаки, д-р Б. і Л. Сілецькі, Р. Стефурак, І. і Ю. Телепки, О. Томашівська, І. і Р. Чучмани, Н. Хомут.

Український Музей через 43-тій Відділ СУА:
50.00 І. і М. Середович
30.00 Т. і М. Венґринович
по 20.00 В. і Ю. Попель, М. і М. Романець, Р. і О. Цюки
по 10.00: О. Гнатишак, М. Куземська, Д. Кузьмович, І. і І. Кунціви, І. і П. Куриласи, І. Новоженюк, А. Олійник, Л. і Р. Олійники, Н. Перфецька, О. Поритко, Л. Чайківська, І. і Ю. Чайківські, В. Швед,
5.00 С. Ракоча.

Викінчення Церкви в Люрді:
по 50.00: В. Жолнірчук, д-р Ю. і Н. Кіґічаки, д-р М. і Я. Крижановські,
по 30.00: М. і І. Кіґічаки, інж. Б. Котис, Д. і В. Мокеї,
по 25.00: І. і Б. Висоцькі, І. і М. Гентоші, Н. Крупська, О. і С. Рудики,
по 20.00: Т і М. Венґриновичі, С. Кушнір, Н. і І. Хома,
по 10.00: В. і М. Кавки, В. Рак,
5.00 М. Леськів.

На Український Освітньо-Культурний Центр:
100.00 Т. і Ю. Данилів,
100.00 д-р Х. і д-р Т. Кузьмовичі,
50.00 д-р З. і д-р О. Черники,
30.00 дол. — д-р О. і М. Лукасевич,
по 25.00: мґр Б. і Т. Артимишини, М. і Р. Берези, Р. і Р. Когути, М. і П. Кондрати, інж. Р. Кивелюк, інж. Б. і Х. Турченюки, Пласт-Прият,
по 20.00: І. Гаврилів, Р. і О. Гарасимовичі, Б. і К. Коженьовські, д-р Я. і М. Колибабюки, С. Кушнір, Ю. і М. Літинські, Д. і В. Мокеї,
по 15.00: С. і Г. Галовеї, д-р В. і В. Кліші, Н. і Б. Павлюки,
по 10.00: інж. М. і С. Біласи, інж. Ю. і О. Головчаки, інж. О. і І. Мамчини, Е. і С. Новаківські, І. і П. Шотурна, Пластовий Курінь „Чортополохи", О. Якубовська.

На Український Музей через журнал „Наше Життя":
20.00 Д-р Я. Грабович.

Дякуємо похоронному заведенню Михайла Насевича за совісне переведення похоронну.

Коли ми неінтенціонально когонебудь поминули, просимо нам простити. Цього ми не зробили зі злої волі. Нехай Вселаскавий Господь винагородить Всіх Вас сторицею.

МАРІЯ, дружина з РОДИНОЮ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що з волі Всевишнього відійшла у Вічність по довгій і важкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами 23-го листопада 1983 р., на 87-му році свого трудолюбимого і жертвенного життя наша Найдорожча МАТИ, СЕСТРА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

АНАСТАЗІЯ ГНАТЮК
зі ШУХІВ

вдова по учителеві Василеві, кол. старшині Австрійської, УГА та УНР Армій.

Тлінні Останки Покійного були виставлені в четвер, 24-го листопада 1983 р. в похоронному заведенні в Сенекавілл, Огайо.

ПАРАСТАС за спокій душі Покійної був відправлений в п'ятницю, 25-го листопада ц. р. в церкві Благовіщення ПДМарії, 1206 Valley Rd., Melrose Park, Pa.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 26-го листопада 1983 р. з церкви Благовіщення на український католицький цвинтар Св. Марії на Факс Чейс, Па.

Горем прибиті:
сини:
БОГДАН з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОЮ, ІРЕНОЮ, ОЛЕГОМ з родинами
МИРОСЛАВ з дружиною АННОЮ і дітьми БОГДАНОМ, ЮРІЄМ, АНДРІЄМ з родинами
сестра — ФЕДОРА МІҐУС з дочками СЛАВОЮ і ЛЕЛІ з родинами
братаниці — ОЛЬГА, МАРІЯ, ЮЛІЯ, ГЕЛЕНА з родинами
братанок — МИРОСЛАВ з родиною
та ближча і дальша Рідня в Україні, Канаді і ЗСА

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родина просить про молитви та замість квітів на могилу складати пожертви на добродійні цілі.

Зрушення землі під будову дому для сеньйорів в Дітройті

У Дітройті в неділю, 16-го жовтня ц.р., відбулося зрушення землі під будову дому для старших віком людей. Ідея будови такого дому зродилася серед членок Союзу Українок Дітройту майже 20 років тому. Союзянки перші почали складати свої скромні пожертви і з часом долучилося громадянство. Зі зібраних грошей куплено 6 акрів землі під будову дому на передмісті Дітройту в Воррені. Союзянки далі працювали жертвенно, щоб будова дому колись стала дійсністю.

Згодом Будівельний комітет уформувався в корпорацію й прийняв назву „Українське Село". Ця корпорація доклала багато труду, зусиль і праці, щоб здійснити мрію будови дому для старших віком людей. До здійснення будови дому дойшло тоді, коли по довгих і безупинних стараннях вдалося одержати позичку від держави.

Управа „Українського Села" сидять (зліва): Микола Татарин, інж. Володимир Томин, о. Константин Височанський, Зенон Василькевич, голова дирекції Анастазія Вокер, президент, о. ігумен Бернард Панчук, ЧСВВ, Рома Дигдало, Стефан Вічар; стоять (зліва): Ольга Адамек, Павлина Будзол, адв. Я Карпінський, Ірина Гулик, Роман Татарський, Микола Прихідко, Ліда Колодчин, Богдан Середюк, Марія Зубаль, Іван Дадсон

В церемонії зрушення землі взяли участь духовенство, представники уряду й громадянство. Почато короткою церковною відправою, в якій взяли участь о. ігумен Бернард Панчук, ЧСВВ, парох української католицької церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку, о. декан Іван Лазар парох української католицької церкви Матері Божої Неустаючої Помочі в Дірборн Гайтс, о. Константин Височанський, парох української католицької церкви св. Йосафата в Воррені, о. Нестор Столярчук, парох української православної катедри Св. Покрови в Савтсфілді о. Олександер Биковиць, парох української православної церкви св. Андрія в Дітройті, о. Вейн Ручгі парох української католицької церкви св. Михайла в Дірборні.

Єпископ Іннокентій Лотоцький, тому що був перешкоджений й не мав змоги особисто взяти участь, прислав листа з побажаннями. Листа прочитав голова дирекції Зенон Василькевич.

Після відправи перше зрушувало духовенство, а потім представники уряду, федеральний сенатор Карл Левин, федеральний конгресмен Денис Гертел і мейор міста Воррен Джеймс Рандел. Запрошено до зрушення землі пані Бландел, яка подарувала один акр землі під ту будову.

Президент „Українського Села" Анастазія Вокер і голова Окружної Управи Союзу Українок Ліда Колодчин зі зворушенням і гордістю приступили до зрушення землі, бо їхня невтомна вперта й повна посвяти праця того дня увінчалася успіхом.

Коли закінчилася офіційна частина зрушення землі, присутні перейшли до залі при церкві св. Йосафата, де чекала на всіх смачна перекуска, солодке й кава, які приготовили союзянки. Присутні мали змогу ставити питання у справі дому, а члени Управи „Українського Села" радо давали всім пояснення.

М. Зубаль

У 85-РІЧЧЯ Д-РА В. МИХАЙЛІВА

Вшанували діяча, який символізує історію

Ню Йорк. (ПС ІСНО). — Рідко трапляється, щоб життя однієї людини було, можна б сказати, активним віддзеркаленням кількох рішальних періодів історії її народу. Але таким є життя д-ра Володимира Михайліва, — казали і доказували промовці, друзі і громадяни під час зустрічі-вечері на пошану цього видатного нашого діяча, що відбулася тут у приміщеннях Народного Дому в суботу, 12-го листопада ц.р., з нагоди 85-річчя з дня його народження та 65-річчя його безперервної і відданої служби своєму народові.

Д-р Володимир Михайлів

Вечір-зустріч влаштувала Світова Координаційна Рада ІСНО при співпраці громадських, жіночих, комбатантських молодечих та інших громадських установ, і в ньому взяли участь понад сім десятків осіб, між ними ряд представників поодиноких установ і організацій.

Вечір відкрив і ним проводив голова ІСНО Павло Дорожинський, початкову і кінцеву молитву провів Владика Володимир Дідович, слово про Ювілята виголосив д-р Зенон Городиський, з мистецьким словом, — у поезії і прозі, — відповідним до нагоди, виступали актори Володимира і Микола Кавки, а привітання виголосили: голова Проводу Українських Націоналістів (ПУН) Микола Плавюк, заступник голови Головної Управи ОДВУ (у заступстві перешкодженого голови д-ра Богдана Шебунчака) Володимир Процик, голова МУН Олег Гуцул, голова Пластового Сеніорату Василь Мочула, Дарія Бойдуник від Головної Управи Українського Золотого Хреста, Раїса Куделя від СФУЖО, мгр Михайло Середович від Українського Визвольного Фонду, д-р Степан Ріпецький від комбатантів, д-р Роман Борковський від Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, проф. Василь Калинович від НТШ і ряд інших.

Наспіли також численні письмові привіти й побажання для Ювілята, в цьому від Блаженнішого Митрополита УПЦ в ЗСА Владики Мстилава; ВПреосвященнішого Митрополита УК Церкви в ЗСА Владики Стефана, як головного капеляна Пласту; привітання і побажання від багатьох організацій і осіб з Америки, Канади, Европі і Південної Америки.

Сильветку Ювілята, за словами промовців, „поступового консерватиста", якого можна вважати за синтезу і виразника трьох головних періодів у нашій новітній історії: Визвольних змагань під час Першої світової війни, революційно-націоналістичного руху між двома світовими війнами та націоналістичної визвольної політики і змагань під час та після Другої світової війни, накреслили три головні промовці: Павло Дорожинський у вступному слові, Микола Плавюк у привітанні та д-р Зенон Городиський у біографічній доповіді. „Це справді непосильний труд говорити про працю людини, яка на протязі 85 років свого життя повних 65 років віддала і віддає досі всі свої сили нашій українській справі..."—сказав д-р Городиський.

Д-р Володимир Михайлів народився в 1898 році в селі Купчі, повіт Камінка Струмілова в Західній Україні, та жив і виховувався на хуторі свого заможного діда. Середню освіту здобув у Академічній гімназії у Львові, а правничі студії завершив дипломом доктора прав і політичних наук у славному Карловому університеті в Празі. Адвокатську практику відбував у Золочеві і одночасно був синдиком фірми Керос у Львові.

В 1916 році д-р В. Михайлів був покликаний до австрійського війська, в якому він відбув старшинську школу та був приділений до 19-го полку стрільців, у якому і відбув усі важкі переходи світової війни, також важкі поранення на фронті, аж до розпаду австро-угорської імперії, що припадком долі, застав д-ра Михайліва у Львові, отже і в підготові та проведенні акту Першого Листопада Ювілят приймав активну участь. А далі прийшла Українська Галицька Армія, Українські Січові Стрільці та вся велика й героїчна доба Визвольних змагань аж до часу як уже „встоятись не було сили...".

Наступила чергова доба - організація і революційно-підпільна боротьба Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів після неї. У всіх етапах цієї боротьби д-р В. Михайлів приймав активну і часто провідну участь, бувши рівночасно активним у суспільно-громадському житті.

Короткі підсумки діяльности д-ра В. Михайліва, як їх подав д-р З. Городиський: співучасник Листопадового зриву та старшина українських армій у Визвольній боротьбі 1918-20 років; співтворець націоналістичного революційного руху УВО-ОУН; довголітній член Проводу Українських Націоналістів (ПУН); видатний діяч ОДВУ, довголітній секретар і тепер почесний член її Головної Управи; незаступний голова Українського Визвольного Фонду. На загальнонаціональному політичному і громадському відтинках д-р Михайлів — колишній активний член Політичної Ради УККА, учасник дотеперішніх трьох Конґресів СКВУ; колишній член УНРади і член її Виконавчого Органу.

На закінчення привітань провідник Вечора П. Дорожинський вручив Ювілятові пропам'ятну плякату Т-ва „Відродження" з Аргентини.

Ювілят у своєму короткому заключному слові подяки зокрема згадав про Першого Листопада у Львові в 1918 році. 30-го жовтня він й інші старшини довідалися, що з Кракова виїхала до Львова польська комісія з метою перебрати владу. Їх тоді кількох старшин пішли до Народного Дому, де були зібрані, можна б сказати, представники всіх тодішніх українських партій і угруповань, але вони перестали існувати і були тільки українці, як прийшла справа перебрання і творення своєї влади на своїй українській території. Нехай би це послужило прикладом і наукою для всіх і по всяк час... було кінцевим акордом цього ювілейного вечора, що його закінчено співом многоліття для Ювілята і його родини та молитвою.

На вечорі не було дружини Ювілята, яка нездужає, але були син і внук зі своїми дружинами.

Листопадові урочистості у Ґлен Спей

Ґленспейська українська громада в неділю, 13-го листопада, провела урочистий вечір, присвячений історичним подіям у Львові 1918 року.

Основною точкою вечора була прекрасна доповідь Про Листопадовий Зрив колишнього мешканця Львова, сина учасника листопадових подій мистця Зенона Голубця. На фоні багатої та важкої історії України, і зокрема її західних земель, доповідач представив картину небувалого революційного і творчого державного пориву українців Львова, які вночі 1-го листопада 1918 року покінчили з віковим чужоземним пануванням на своїй землі і вранці 1-го листопаду Львів, а з ним уся Галицька земля стали українською державою. Львів замайорів українськими прапорами, а радости його мешканців не було кінця.

Доповідач слушно вказав на безмежний патріотизм львівян, але також слушно вказав на брак революційної ріручости, з чого скористали польські шовіністи, які при допомозі Франції зуміли знову в крові потопити волю частини українського народу.

Доповідь З. Голубець прочитав на фоні Львівської ратуші зі левами на сторожі та сусідніх вулиць, які настільки оживили давноминулі хвилюючи події, що здавалося, що ми знову недалеко тих вулиць, а ранком знову побачимо їх у цвітінні наших прапорів. Декорації також належали творінню Зенона Голубця.

Доповідь була обрамлена мистецькою частиною вечора. Місцевий хор під диригуванням інж. Ґапія виконав пісню-гимн „Ой, у лузі червона калина", яка внесла відповідний урочистий і патріотичний настрій і немов пролог до основної доповіді, перенесла залю в легендарні дні листопада 1918 року.

Після доповіді учасниця майже всіх патріотичних заходів у Ґлен Спей Ольга Линник продеклямувала свій власний вірш, присвячений Листопадовому Зриву.

Запрошений з Ню Йорку жіночий квартет хору „Думка" у складі Сяні Качарай, Дозі Ластовецької, Віри Косович і Али Ґробуль виконав кілька стрілецьких пісень. Квартет при фортепіяновому супроводі Михайла Лева виконав свою частину програми на високому рівні.

Урочистий вечір закінчився виконанням місцевим хором ряду стрілецьких пісень. Музичний супровід виконала Герта Гірняк.

На закінчення опису цього урочистого вечора у Ґлен Спей ще раз треба підкреслити слова Івана Франка, процитовані З. Голубцем у його доповіді: „Не пора, не пора москалеві, ляхові служить, довершилась Україні кривда стара. Нам пора для України жить". Ці слова Франка закликали творців листопадових подій піти за своїми братами на сході і так само як вони рік перед тим у Києві, створили у Львові свою владу на своїй рідній землі.

У своїй доповіді З. Голубець згадав, що листопадовий подвиг був можливий тільки тому, що народ був єдиний у своєму стремлінні, у своєму пориві. І якщо б тепер всі 50 мільйонів українців як один захотіли волі, ніяка сила не змогла б стати їм на перешкоді до здійснення цієї священної мрії.

Всі разом, стоячи, проспівали національний гимн України і тим закінчили урочисту частину відсвяткування історичних листопадових днів 1918 року.

Н. Н.

ЧИСЛО ЖЕРТВ летунської катастрофи, яка відбулася в неділю, 27-го листопада, п'ять миль від Мадриду на летовищі Барахас, виносить 183 особи. Це одна з 10 найбільших катастроф в історії цивільного летунства. Лише 11 осіб із 194, які були на літаку, врятувалися. Офіційні представники повідомили, що серед пасажирів літака, який летів з Парижу до Боготи, Колюмбія, загинули чотири латино-американські письменники, два колюмбійські мистці та колюмбійський сенатор. Спеціяльний суддя Модесто Авґусто Ґомез Ріко назначив комісію для розслідування цієї трагедії.

Сантиментальна мандрівка в минуле...

Заходом 82-го Відділу СУА в Ню Йорку відбудеться у неділю, 4-го грудня 1983 року, в домівці Літературно-Мистецького Клюбу при 136 Друга авеню, о год. 1:30 по полудні оригінальне літературно-вокальне пополудне. Виконавці: лемкиня і авторка текстів та монтажу Іванна Савицька і співачка-піяністка Христина Карпевич попровадять слухачів забутими стежками Лемківщини („Чотири пори року") Любачівщини („Прозраджена тайна"), незабутніми закутками Львова, побережжям Дніпра і поведуть слухачів аж до Канева, де могутньою підйомною піснею поклоняться нашому Батькові.

Іванна Савицька

Програма триває одну годину. Після програми — гутірка за чаєм і солодким.

Літературний вечір в Чикаґо

„Ганна Черінь—мандрівниця"—це наступна імпреза, яку влаштовує 84-ий Відділ СУА разом з Інститутом Модерного Мистецтва в Чикаґо в суботу, 10-го грудня, в 7-ій год. вечора.

Цей літературний вечір відбуватиметься у музичному супроводі місцевого відомого композитора Ігоря Білогруда. Вступне слово про письменницю виголосить д-р Дарія Маркусь.

Авторка Ганна Черінь дуже творча і широко відома своїми численними віршованими та прозовими творами для дорослих. Вона також гарно збагатила нашу дитячу літературу.

Окрему ділянку в її творчості становлять репортажі. Ще в 1965 році вийшла збірка подорожніх вражень „Їдьмо зі мною". Часто теж друкуються її репортажі в нашій пресі.

Ганна Черінь багато подорожує і побувала на всіх майже континентах. Всюди старається вона відшукувати земляків та прояви українського життя. Вона обсервує, аналізує та цікаво передає читачам свої враження, дуже часто з питомим їй гумором і легкою сатирою.

Щиро запрошуємо усіх трохи „помандрувати" з Ганною Черінь на цьому дещо іншому від її попередніх літературних вечорів.

Марія Дорожинська

ОСТАННІЙ ЦІСАР МАВ ТРИ ІМЕНИ

Останній цісар Австрії й король Угорщини, син архикнязя Оттона, який став цісарем після смерти Франца Йосифа І, називався Карл Франц Йосиф (1887-1922). Це про нього мова у статті „65-річчя Листопадового Чину і Української Галицької Армії" д-ра Івана Олексишина, яка була поміщена в „Свободі" ч. 219, з четверга, 17-го листопада, і де пропущено перше ім'я цісаря. — Ред.

ПЕРЕД КІЛЬКОМА ДНЯМИ пасажири на літаку між Лос Анджелес і Ню Йорком були свідками небувалої драми, коли двох китайських дипломатів почали бійку за „дипломатичну течку", яка була в посіданні в одного з тих дипломатів. Стурбований пілот був змушений приземлити літак в Чикаґо. Виявилося, що один з них, Янґ Ґуо Кіянґ, задумав зрезиґнувати з горожанства КНР і просити право на політичний азиль в Америці. Після інтервенції американських іміґраційних і поліційних властей в Чикаґо Кіянґ залишився під опікою американських аґентів, а неназваний другий китаєць з „дипломатичною течкою" повернувся до літака для продовження лету до Ню Йорку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 3-го ГРУДНЯ 1983 р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Ів. Франка 266-ий Відд., о год. 7:30 веч. в домі Укр.-Амер. Горож. Клюбу при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір Управи на 1984 р. Проситься чл. прибути на збори. — С. Когут, предс., М. Кривулич, скарб., В. Варшона, секр.

НЕДІЛЯ, 4-го ГРУДНЯ 1983 р.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори Т-ва ім. гетьмана Ів. Мазепи 183-го Відд., о год. 1-ій по пол., в залі УНДОму при 4655 Мартін вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії і делеґатів до Установ, дискусія над звітами і вибір нової Управи на 1984 р. Якщо на означену годину не буде відповідної кількости чл., збори відбудуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх. Всіх чл. запрошуємо до участи. — Д. Кошильовський, гол., Анна Лісіка, касир, П. Залуга, фін. секр.